

JURNALUL[®]

Nr. 32 Săptămînal de science-fiction ■ 16 pagini ■ 75 lei

C.T. POPESCU

Robert

WRIGHT

Eric Frank

RUSSEL

Liviu

RADU

Roger

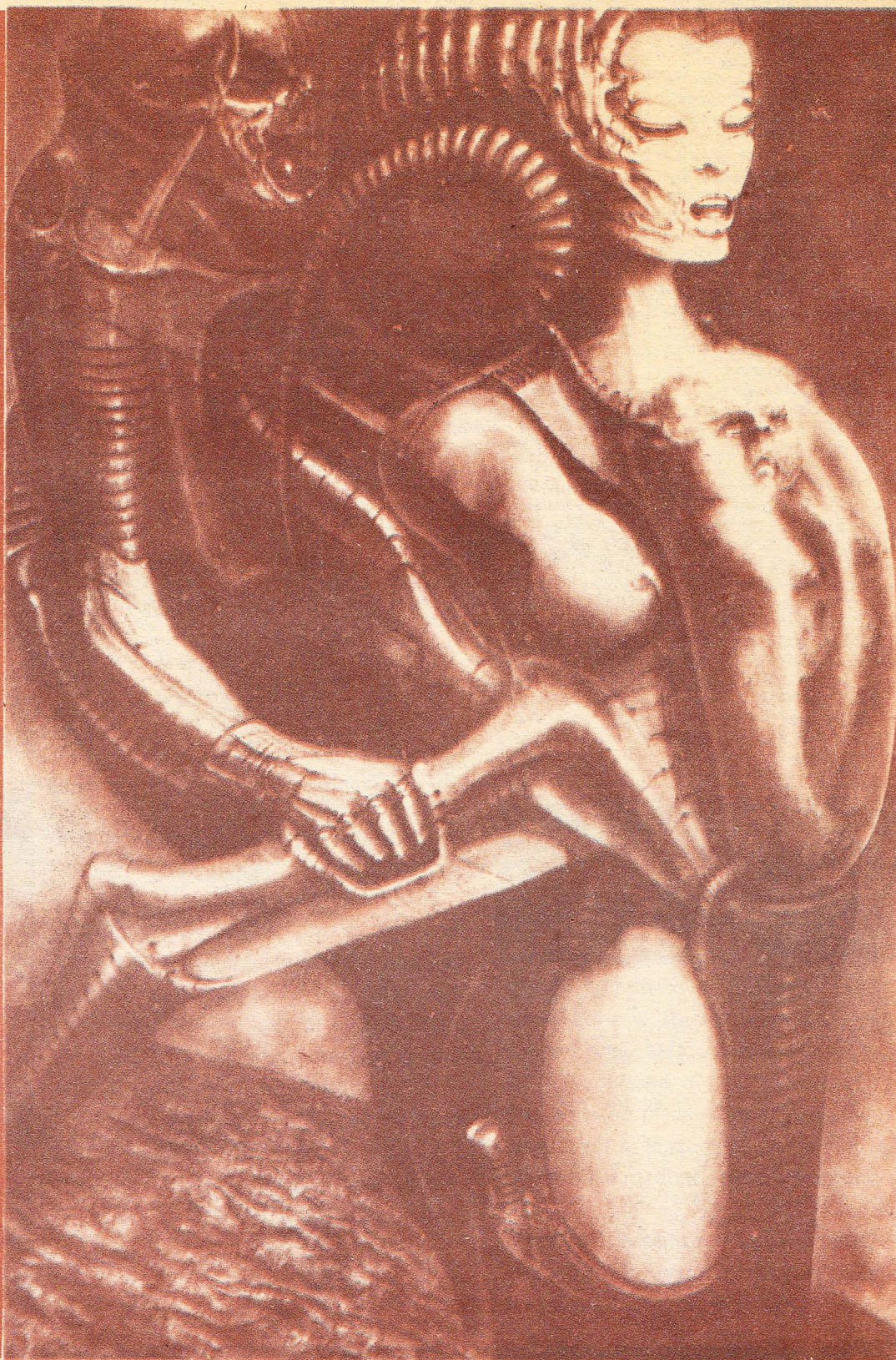
ZELAZNY

Lucius

SHEPARD

Alan

NOURSE

Apariții editoriale

● **Reeditare.** Editura Univers propune fanilor lui Bram Stoker, o dată cu ecranizarea datorată lui Francis Ford Copola ce tocmai rulează pe ecranele capitalei, cea de-a doua ediție a celebrului DRACULA. Deși prezentarea grafică este mult îmbunătățită față de prima ediție prefata e aceeași și conține aceleași greșeli ce-au putut fi „admirate” atunci.

— **Bram Stoker: Dracula, Ed. Univers, 820 lei, 428 pag.**

● **HORROR?** La editura Olimp s-a lansat cu mult tamtam o nouă colecție specializată în literatură horror. Primul volum supus judecății cititorilor este cel puțin nfericit ales: în afara faptului că nu reprezintă una dintre marile titluri ale lui Dean Koontz cartea cu pricina este mai mult un thriller decât roman horror, cele câteva scene mai „tari” nereușind să convingă cititorii de adevăratele disponibilități ale autorului.

— **Dean KOONTZ: Casa Tunetului, Ed. Olimp col. Horror nr. 1, 1200 lei, 314 pag.**

● **Ghici cine sună?** Răspunsul e simplu: pentru că a sunat de două ori e vorba în mod sigur de poștaş. De poștaşul lui David Brin pe care l-a publicat „Baricada” în recent reluată colecție EON. Un roman post-cataclismic cuminte în care poți găsi cam de toate, dar care nu unul dintre virfulurile acestui scriitor ce abia face cunoștință cu publicul din România.

— **David Brin: Poștaşul vine după apocalips, Ed. Baricada, col. EON, nr. 2, 850 lei, 412 pag.**

● **Experiment reușit.** Aceeași editură, dar alt scriitor de alt calibrul. Frank Herbert necunoscut publicului cititor pînă

la apariția „superomanului” DUNE e prezent din nou pe piață cu un roman din ciclul Sabotorilor. Din păcate editura Baricada a făcut aceeași greșală ca și editura Nemira: nu a respectat ordinea firească, cronologică a romanelor ciclului, așa încît cei ce nu au avut ocazia să citească primul roman al ciclului: „Steaua biciuită” îl vor recepta mult mai greu pe acesta din cauza extraordinarei lui complexități și a structurării voit criptice a autorului. Totuși un roman ce nu trebuie să lipsească din bibliotecile oricărui iubitor de science fiction.

— **Frank Herbert: Experimentul Dosadi, Ed. Baricada, col. EON, nr. 3, 1300 lei, 319 pag.**

● **Cînd Tau tîde la zero** Un amestec patetic și liricoid încercînd fără succes să imite stilul fabuloaselor balade medievale. Tonul afectat al autoarei zgîrie pur și simplu simțul estetic cel mai puțin exigent, mai ales atunci se lansează în diatribe religioase.

— **Ana Rinonapoli: Cavalerii lui Tau? Ed. Nemira, col. Nautilus nr. 18, 500 lei, 202 pag.**

● **Valea Antologilor.** Mult așteptata antologie de sf francez a văzut în sfîrșit lumina galaxiei Gutenberg pe malurile Begăi. Dintre cei 19 autori îi remarcăm pe Emmanuel Jouanne, Joelle Wintreberg, Daniel Walther, Gerard Klein, Michel Jeury, Richard Canel. Antologatori sînt: Stephane Nicot și Alain Grousset.

Redactorul antologiei este Viorel Marineasa, iar prefata este semnată de Lucia Robitu și Constantin Cozmiuc:

Valea timpului profund -

proză franceză contemporană. Ed. de Vest, col. ORACOL nr.1, 500 lei, 265 pag.

● **Last but not least.** Dănuț Ungureanu își vede publicat în sfîrșit volumul de debut la editura Adevărul SA. Volumul conține 10 nuvele și povestiri, dintre care numai trei sînt (cel puțin pentru mine) inedite, dar celelalte sînt fie rescrise, fie în variante necenzurate. Un volum meritoriu al unui autor ce trebuie să mai scrie și să fie publicat.

— **Dănuț Ungureanu: Marilyn Monroe pe o curbă închisă, Ed. Adevărul SA, 400 lei, 175 pag.**

● **Pulsar sau quasar?** Luna aceasta ne-a prilejuit și reîntîlnirea cu revista girată de PROCONSF (Asociația Profesioniștilor în Science Fiction) Acest număr dublu (numai pe copertă) ne oferă câteva traduceri interesante realizate de Mihai Bădescu și de Mihai Dan Pavelescu, alături de editorialul lui Alexandru Mironov și un incitant interviu cu Mircea Opriță. Păcat că prezentarea grafică nu se ridică la nivelul textelor

— **Quasar: nr. 6-7, 200 lei, 48 pag.**

● **Ubicuitate** Ne-au parvenit la redacție (în același plic) numerele 4 și 5 (respectiv 21 și 22) din infuzinul editat de ACSF: CRON. Din sumar: „Opinii despre SF-ul internațional”, un interviu cu Adrian Rogoz, notițe bio-bibliografice despre Ben Bova și James Gunn, articole și multe informații. Interesantă și promițătoare grafica lui Cristian Dumbravă.

— **Cron. nr 4 (21) 5(22), 4 pag (fiecare număr)**

Ionuț BĂNUȚĂ

V i d e o mania

2. Free Jack

SUA; regia: Geoff Murphy; scenariul după „Immortality inc.” a lui Robert Shekley; cu Emilio Estevez, Mick Jagger, Rene Russo, Anthony Hopkins.

Mizerie și lux, supertechnologie și primitivism, violență ca formă de supraviețuire, stratificare socială extremă ș.a.m.d. O distopie clasică aș putea spune. Sistemul represiv amintește de „Brazil”, contrastele de „Blade Runner”, atmosfera de „Total Recall”, pentru a enumera numai cîteva elemente ale melanjului, destul de reușit de altfel, în ciuda persistenței senzații de deja vu.

Un pilot de curse este transferat în viitor cu o clipă înainte ca bolidul pe care-l conducea să se facă fărîme. Ni se oferă rapid și explicația: în secolul XXI cei care aveau buzunarele destul de pline puteau deveni practic nemuritori hoinărind dintr-un corp în altul. Iar pentru a evita modificarea istoriei, brigăzi speciale furau victimele chiar în clipa morții. Numai că, întîmplător, pilotul devenit acum un „Free Jack”, reușește să evadeze și să evite una după alta toate capcanele lui Mick Jagger, aflat pe post de mercenar în slujba celor răi. De precizat că eroului nu i-ar fi mers figura fără sprijinul fostei sale iubite. Deci să fi fost saltul temporal cu cîteva ani mai lung... Hăituiala se încheie inevitabil într-un happy end mai degrabă îndoielnic, pentru că dacă el și ea nu numai că scapă, ba chiar ajung în virful piramidei sociale, în rest nimic nu se schimbă. Regele a murit, trăiască regele! „Cine a spus că-n film nu e ca-n viață?”, scria cineva în „Noul Cinema”.

Dănuț IVĂNESCU

Teme și motive

Elixir - băutură cu proprietăți miraculoase pe care o cîntau, în evul mediu alchimistiștii pentru a obține viața veșnică (vezi și „Nemuritor”). În literatura S.F. utilizarea elixirului este lipsită de orice substrat metafizic, compoziția și prepararea sa apropiindu-se de industria farmaceutică.

Entropie - termen utilizat în termodinamică, reprezintă raportul între cantitatea de căldură primită de un sis-

tem și temperatura absolută.

Epopée Fantastică - vezi „Heroic Fantasy”

E.S.P. - abreviere a expresiei englezești „Extra - Sensorial Perception” (percepere extrasenzorială): cunoașterea obiectelor și fenomenelor din lumea obiectivă, fără recurgerea la organele de simț. Vezi: „Parapsihologie”, „P.S.I.”.

E.T. - abreviere (în engleză) pentru „extraterestru”

Europa - satelit al planetei Jupiter, descoperit în anul 1610 de Galileo Galilei; diametru: 3.000 km.

Mihaela și Cristian IONESCU

Organizează

Cu prilejul desfășurării în Municipiul Ploiești a Convenției Naționale Science-Fiction „Plocon '93” 22-24 octombrie 1993, un concurs național de creație Science-Fiction.

Concursul este organizat pe următoarele secțiuni:

1. proză - pînă la 5 (cinci) pagini; 2. Proză - între 5 (cinci) și 15 (cincisprezece) pagini; 3. proză - peste 15 (cincisprezece) pagini; 4. Arte vizuale.

Condiții de participare:

- Concursul este organizat numai pentru creatorii neprofesioniști.

- Lucrările prezentate în concurs vor fi absolut originale. Nu vor fi admise lucrări prezentate la alte concursuri sau publicate;

- Fiecare concurent va trimite prin mandat postal o taxă de participare, în valoare de 2000 (două) lei. Termenul limită de expediere a taxei de participare este 15 septembrie 1993, pe adresa: Dan Tărăcilă, Ploiești, str. Nicopole nr. 3, județ Prahova, cod 2000. Mandatul postal va conține obligatoriu mențiunea „Pentru concurs”;

- Lucrările de proză se vor expedia prin poștă (sau vor fi predate personal), pe aceeași adresă, pînă cel mai târziu 15 septembrie (data poștei);

- pentru secțiunea de arte vizuale, concurenții vor informa telefonic asociația (Dan Tărăcilă - 097/124210) despre numărul și formatul lucrărilor, pentru a se putea rezerva loc suficient de expunere. Termen limită de contact 10 octombrie 1993.

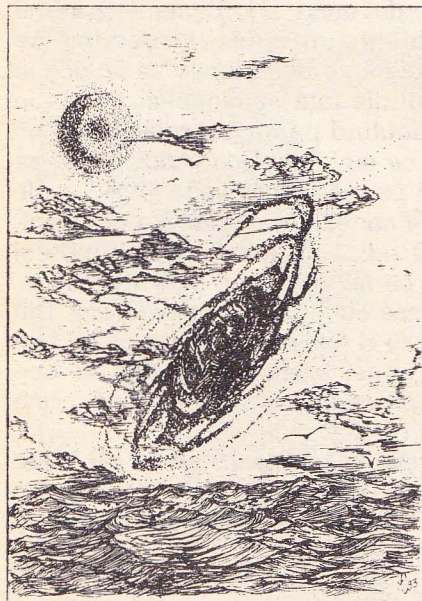
Pentru fiecare secțiune din concurs se va acorda un singur premiu substanțial. În plus, asociația va acorda Marele Premiu, pentru cea mai bună lucrare prezentată în concurs, indiferent de secțiune. Lucrările premiate și cele ce vor reține atenția organizatorilor vor fi publicate în fanzinul „Katharsis” al asociației și în alte publicații de interes local sau național. Lucrările premiate vor fi de asemenea difuzate prin intermediul posturilor locale de radio.

Juriul concursului este alcătuit din cinci persoane - patru membri ai asociației și unul din țară. Juriul își rezervă dreptul de redistribuire a premiilor în cazul în care se constată încălcarea condițiilor impuse de organizator.

Lucrările prezentate în concurs vor purta numele autorilor, localitatea de domiciliu și/ sau cenaclul/ clubul/ asociația de proveniență.

La concursul SF organizat de A.C.F.S.F. „Quo Vadis?” Ploiești membrii asociației nu participă.

Președinte Dan TĂRĂCILĂ

Grafică realizată de Marius Constantin

Ficțiunea stimulativă

În momentul actual, una dintre cauzele majore ale confuziei în receptarea SF-ului este inadecvarea crescîndă a termenului la conținut. Este un proces care afectează în mod normal orice denotație: a spune, cu secole în urmă, despre cineva că e geometru era suficient pentru a-i defini ocupația. Astăzi, cînd există geometrii - analitică, diferențială, proiectivă, riemanniană, lobachevskiană etc. - înseamnă a nu spune aproape nimic. Pe la jumătatea acestui secol, a fi un fan SF însemna destul pentru a putea stabili o comunicare cu alt fan SF, acum un cititor fervent al lui, să zicem, Marion Zimmer Bradley, nu e de presupus că ar avea prea multe de comunicat cu unul al lui Stanislaw Lem sau Italo Calvino. Situația a determinat eforturi ordonatoare din partea criticii; SF-ul se împarte în : hard SF și soft SF sau, mai nuanțat, *speculative fiction*, *science fantasy*, *swords and sorcery*, *heroic fantasy*, *contemporary fiction* etc. Nu fac parte dintre cei care consideră că un obiect nu există atîta vreme cît nu e clasificat. Indiferent de (in)succesul opintelilor taxinomice, genul este și își vede de evoluția lui. Sînt ferm convinși înșă de necesitatea unei anume delimitări pe care voi încerca să o explic în cele ce urmează.

Criteriul de la care plec este următorul: există în interiorul SF-ului un ce caracteristic, foarte specific, un grăunte ireductibil la ceea ce se înțelege prin literatură în general? Precizez de la bun început că nu e vorba de un demers axiologic: nici uneia dintre subîmpărțirile menționate mai sus nu îi este refuzată capodopera sau eșecul. Dar, multe, foarte multe dintre textele etichetate cu sigla SF pot fi situate, mai mult sau mai puțin imediat, sub semnul sau la intersecția unor categorii și modalități literare de mult cunoscute și studiate: fantasticul, insolitul, straniu, oniricul, suparealismul, alegoria parabolică, eseul filosofic etc. Inserarea (în cazurile nefericite), înghesuirea de elemente științifice și tehnologice în texte subsumabile uneia dintre categoriile de mai sus nu schimbă cu nimic situația, pentru un observator atent. Totuși, de la știință trebuie pomit în încercarea de a sesiza nota specifică.

O dată cu dezvoltarea exponențială, abruptă, a tehnicii de calcul din ultimele decenii a devenit foarte uzitată modalitatea științifică cunoscută sub numele de *simulare*. Orice fenomen, proces, sistem este guvernat, dacă ne situăm pe o poziție gnostică, de anumite legi, mai mult sau mai puțin deterministe, mai mult sau mai puțin cuantificabile. Primul pas în extragerea acestor legi îl constituie anunțarea unor ipoteze simplificatoare, în sensul reținerii a ceea ce este esențial din luxurianta manifestărilor realului și creării premiselor pentru aplicarea unor metode cantitative. Pomind de la aceste ipoteze, se pot propune legi de comportare, exprimate sub formă matematică - ecuații diferențiale, ecuații cu derivate parțiale, funcții liniare, pătratice, exponențiale etc. - configurîndu-se, astfel, un model al procesului, fenomenului, sistemului studiat. Acest model, transcris într-un limbaj de programare, este introdus în computer. Diversele situații reale pot fi acum simulate numeric, folosindu-se capacitățile computerului de a prelucra volume mari de date cu o la fel de mare viteză. Astfel, se poate studia comportarea unui anume tip de avion în condiții de furtună, fără a lansa avionul în cauză, evoluția unui grup social sau consecințele unui conflict nuclear. Evident, metoda nu e nouă: cu 800 de ani în urmă, Roger Bacon pulveriza, cu propria-i gură, un jet de apă în soare pentru a studia producerea curcubeului. Simularea pe computer are, însă, în afară de flexibilitate și precizie, avantajul de a putea fi aplicată și unor obiecte nereproductibile fizic la scară redusă: sisteme sociale, quasari, evoluții seculare etc.

Există un număr de texte foarte mic, unele ascunse sub sigla SF, altele nu, care au un mod de generare asemănător: le vom numi, de aceea, *ficțiune simulativă*. Autorul construiește un univers, imaginează o situație, propune o viziune suficient de distantată de ceea ce este înglobat, îndeobște, sub numele de *realitate*. Pentru mulți, lucrurile se opresc aici. Este considerată suficientă prezentarea non-realului însoțită, eventual, de o tramă cît se poate de terre-a-terre, asezonată cu efecte poetizante sau umoristice. Imaginea finală, greu intuitibilă în ipotezele inițiale (dar dedusă logic din ele și de aceea surprinzătoare), trebuie să aibă un grad ridicat de generalitate. Pe cînd, în realizarea unei ficțiuni simulate autentice, greul abia începe: modelul imaginat trebuie dotat cu legile ce-i sînt proprii, coerentizat, viabilizat, mecanismele trebuie puse în mișcare fără scrișnete, trebuie eliminate contradicțiile, arbitrarul, consecințele trebuie controlate pînă la ultima. Intervenția briciului lui Occam este indispensabilă: cu cît mai puține lucruri, să se explice cît mai multe. Față de simularea în știință, sarcina creatorului este dramatic îngreunată de absența correspondentului real, pe care modelul să fie testat și reformulat în permanență, în scopul maximei adevăruri.

Și cine validează un astfel de text? Răspunsul poate părea nedrept, dar e singurul: *literatura*. E ca și cum un motor, odată fabricat și pus în funcțiune, ar fi admirat nu pentru consum, demaraj, putere dezvoltată, ci pentru impresia de frumusețe și forță pe care o oferă contemplarea lui în mișcare. Proasta lui funcționare nu ar deranja, în primul rînd, din punct de vedere tehnic, ci estetic. Iar dacă este doar eficient, va fi închis în carcasa unui automobil sau avion și va fi, realmente, de folos oamenilor.

Ceea ce se cere autorului de ficțiune simulativă este pasul înainte în cunoașterea artistică a lumii, folosind o modalitate care ține de cunoașterea științifică a aceleiași lumi. Or, asta este, într-adevăr, ceva nou în literatură.

Situația amintește de o altă modalitate științifică, *serendipity*, care presupune formularea unor probleme ale cercetării cu intenția de a obține, pe parcurs, răspunsul la altele, mai mult sau mai puțin conexe.

Este justificată și o viziune inversă: mai mulți savanți declară că s-au lăsat conduși, în obținerea unor formule celebre, de considerente mai degrabă estetice. Se cunoaște cazul lui H.A. Lorentz, care a dedus transformările ce-i poartă numele - ulterior puse la temelia TRR de către Einstein - pentru că simțea nevoia simetrizării vechilor transformări galileene.

Cum am spus, nu fac comparații valorice, dar nu pot să nu observ frecvența de apariție extrem de scăzută a unor astfel de texte. Referindu-ne la spațiul literar românesc, doar unele proze ale lui Ov. S. Crohmălniceanu - cu deosebire „Istoria generalizării unei legi” - povestirile „Șoarecele B” și „Cimex lectulana” ale regretatului I.D. Sîrbu, cele trei nuvele din volumul „Mașina de rupt prietenii” al lui Sergiu Fărcășan, „Altarul zeilor stochastici”, de Adrian Rogoz, cîteva din schițele cuprinse în volumul „Cuadratura Cercului”, al lui Gheorghe Săsărman, precum și „Organistul” din remarcabilul volum al lui Mircea Cărtărescu, sînt ficțiuni simulate veritabile. Sper, însă, că ele vor fi din ce în ce mai multe, pentru că le prevăd un rol important în mișșorarea defileului dintre „cele două culturi”, indispensabilă în evoluția umanității.

Cristian Tudor POPESCU
Adevărul literar și artistic - 17 mai 1992

Clipe

Priveam în jur fără să știu cum să reacționez.

Nu mai văzusem o asemenea... scenă. Devenirea și pieirea legate laolaltă. Construcții magnifice la marginea ordinii firești pe care o știam eu, dar și dincolo de ea. Aveam impresia, ciudată, că dacă voi întoarce capul, fie și numai pentru o fracțiune de clipă, totul ar fi dispărut fără să lase ceva în urmă, poate doar...

Admirînd cu nesaț am încercat să memorez clipele acelea, formele ce le-ar fi făcut vizibile, extraordinara lor încărcătură de extaz. Doream cu toată puterea mea să le pot reține, să le pot duce în lumea mea, acolo unde era atîta nevoie de ele.

Și voiam, în același timp, să pot rămîne mereu acolo, un simplu privitor de... să-i zicem televizor n-dimensional, încercînd să trăiască el însuși ceea ce vedea, cu ajutorul imaginației, așa, puțină cită îi fusese dăruită.

Eram de acum sigur că acele clipe pe care voi reuși să le strîng, să le iau

Anca GEORGE

cu mine, vor fi niște clipe gigantice, clipe pentru o viață.

Dar trebuia să mă grăbesc, să memorez, să strîng, cît mai mult, cît mai...

Și deodată cineva îmi atrase atenția că timpul de meditație s-a terminat. Am ancorat rapid clipele strînse de un gînd pe care dacă ar fi trebuit să-l scriu nu mi-ar fi ajuns o viață - sau, cine știe, poate mult, mult mai puțin - și-am început procedura de revenire.

Dar ceva nu a mers. Auzeam cele cinci clopote ale Sophiei bătînd tot mai repede pînă ce sunetele lor s-au făcut ca o furtună. Și m-am trezit.

Era întuneric și rece. Am dat să mă acopăr mai bine dar pînza era prea subțire. Și rece. Am vrut să fac lumină dar nu am putut. Am încercat să strig și nu știu dacă am reușit pentru că nu mi-a răspuns nimeni. Atunci am simțit nevoia de aer, nevoia asurzitoare de aer, iar clipele strînse cu atîta trudă au pornit să se prăbușească într-o genune, zdrobindu-se, prefăcîndu-se în pulbere. În zadar am întins mîna după ele căci mă prăbușeam și eu.

Clubul SIGMA - Piatra Neamț

Erata

Erata

Oluase de la un anticariat vechi pe care-l găsisese din întîmplare într-una din plimbările de după amiază. Îi plăcea să treacă printre casele vechi, unele dărîmate, altele încă în picioare, visînd la lumea ce le anima cu mult timp în urmă. Își aducea și acum aminte cum a intrat încet, parcă nevrînd să pîngărească un templu al timpului. Într-un scaun, în colțul camerei, stătea un bătrînel care tresări la vederea clientului. Se ridică încet, sprijinindu-se de biroul învechit din fața lui, și schiînd un zîmbet întrebă în șoaptă:

- Doriți ceva domnule?

- Nu, mulțumesc. Mă uitam, doar...

Își luă la revedere și se îndreptă spre ușă, cînd brusc se răzgîndi, întorcîndu-se spre locul unde bătrînelul îl aștepta la fel de zîmbitor.

- Ați uitat ceva?

- Nu, nu... De fapt aș vrea să cumpăr o carte, o carte mai deosebită. Nu știu dacă mă înțelegeți... Vreau să studiez matematica și caut o culegere mai veche. Știu că în astfel de cărți poți găsi lucruri interesante.

Bătrînelul se îndreptă spre o bibliotecă prăfuită, de unde, cu grija unui restaurator aflat în fața unei capodopere, scoase încet o carte învelită în coperti negre pe care i-o întinse.

- Este ceva foarte vechi; vechi și în același timp nou. Vă vă folosiți cu siguranță, însă nu trebuie să uitați un lucru: este o carte ca oricare alta.

Trecuseră doi ani de atunci, doi ani în care devenise student, luase examenele cu 10 și toate astea cu cel mai mic efort. Mulți dintre colegi deveniseră invidioși pe succesul său în fața profesorilor, dar acest lucru nu-l afecta, privindu-l cu indiferență. De fiecare dată, înainte de examene, scotea din

sertar cartea primită de la arhivar și o deschidea la pagina 29. Pe pagină, cu litere groase, stătea scris:

Subiecte la examenul din...

Astăzi era fericit. Aflase de concursul pe care cea mai mare companie de calculatoare îl organiza odată la zece ani și care, dădea cîștigătorului, ca premiu, posibilitatea de a face parte din elita savanților ce lucrau acolo. Era sigur pe viitorul său și fericit că putea să părăsească lumea egoistă în care trăia acum. Ajuns acasă, după ce trimise o scrisoare prin care anunță că renunță la studiile universitare, scoase din sertar culegerea și, desfăcînd-o la pagina știută, citi cu glas tare simțindu-se satisfacția în glasul său:

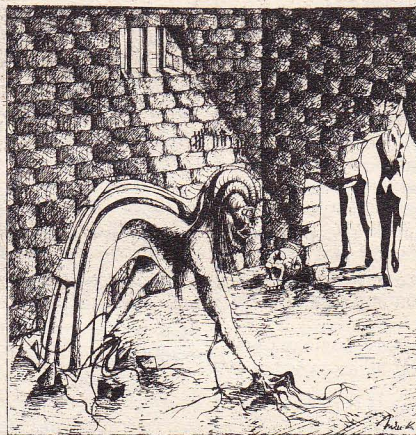
Subiectele la examenul din 12 decembrie

Opri mașina în fața casei și coborî din ea pășind încet pe zăpada albă ce se așternuse de cîteva ore. Își ratase cariera, din cauza unei cărți. Era convins de acest lucru, și sigur că va trebui să termine cu visul frumos în care intrase, dar care

acum devenise un coșmar. Își atîrnă haina într-un cuier, și nesigur se îndreptă spre birou, unde se aruncă în fotoliul din fața șemineului. Privea în gol, căutînd parcă o explicație la un lucru ce nu-l înțelegea. Apoi, ochii i se opriră pe măsura de lingă fotoliu, unde lăsase cartea cu o zi înainte de examen. O ridică cu mîinile tremurînde și după ce se uită la ea cîteva secunde, o aruncă cu forță în brațele focului. Din ea căzu o foaie, care după ce se balansă în aer asemeni unui fulg, se opri lingă piciorul său. O luă în mînă, citind ca prin ceață:

Erata: la pagina 29 se va citi în loc de...

Vornicu LUCIAN
laș

Debut - Miu Eugen (Ploiești)

Este Universul un calculator?

Un Univers cu o granulație ultrafină

Forța motrice a tot ce există, principiul unic ce guvernează universul, se află undeva într-o categorie de programe de calcul cunoscute drept automate celulare, gîndește Fredkin.

„Automatul celular” a fost inventat la începutul deceniului al șaselea de John von Neumann, unul dintre părinții informaticii și un gînditor de seamă în cîteva alte domenii. În acest context, cuvîntul „celular” nu are o conotație biologică. În schimb, termenul se referea la locuri învecinate - celule care alcătuiesc un tipar.

În unele privințe, automatele celulare se aseamănă cu acele splendide imagini omagiale produse de masele de patrioți și de suporteri echipei lor universitare din America. Ridicînd la comandă deasupra capetelor bucăți mari de carton, asemenea mulțimi pot genera portretul unui conducător politic sau simbolul unei școli - spre exemplu, luptătorul troian în cazul instituției University of Southern California. Și mai impresionant este faptul că, într-o clipă, o imagine poate dispărea, iar o alta se poate cristaliza în locul ei. Un fenomen spectaculos de precizie și planificare.

Dar să presupunem că planificarea lipsește și că în locul aranjării unei succesiuni de bucăți de carton care se cer ridicate la comandă, toți participanții ar învăța o singură regulă conform căreia să poată determina care bucată de carton trebuie ridicată de fiecare dată.

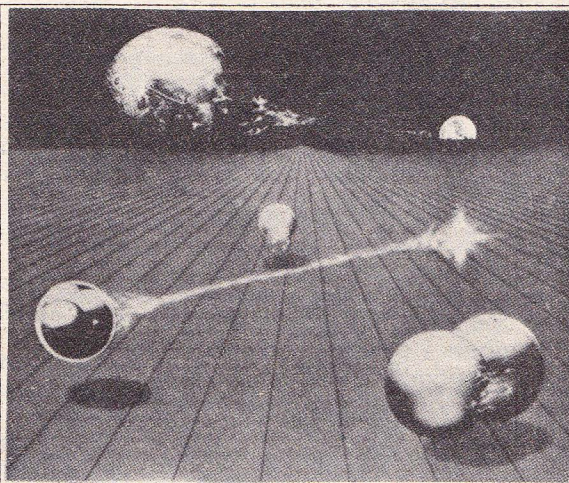
Spre exemplu, dacă toate bucățile de carton sînt albastre, sau albe, fiecare participant ar putea fi instruit să se uite la bucata sa de carton și la cele ale celor patru vecini ai săi - cel din față, cel din spate, cel din dreapta și cel din stînga - și să facă ceea ce majoritatea acestora făcuseră în cazul imaginii anterioare. Sau fiecare participant ar putea să fie instruit să procedeze contrar majorității vecinilor săi. În ambele cazuri, rezultatul ar fi o serie de poezii predefinite, ci o serie de tipare mai abstracte și mai nepredeterminate.

Aceasta face loc unei diversități abundente. Există multe moduri de a defini o grupare, iar pentru orice grupare dată există multe reguli posibile, cele mai multe dintre ele fiind mai complicate decît conformismul orb sau neconformismul implacabil. Numărul de reguli posibile este o funcție exponențială a numărului de celule al grupării; gruparea lui John von Neumann - o grupare de cinci celule - are 232, sau circa patru miliarde de reguli posibile.

Dar orice grupări și orice reguli sînt programate într-un calculator electronic două aspecte rămînînd mereu aceleași în cazul automatelor celulare; toate celulele folosesc aceeași regulă pentru a determina comportamentul viitor prin referire la comportamentul trecut al vecinilor lor și toate celulele respectă de fiecare dată regula simultan.

Către sfîrșitul deceniului al șaselea, curînd după ce se familiarizase cu automatele celulare, Fredkin a început să experimenteze cu reguli, alegîndu-le pe cele puternice și interesante și abandonîndu-le pe cele slabe și anoste. El a descoperit, spre exemplu, regula care cere că trebuie ca toate cele patru vecine ale unei celule să fie aprinse pentru ca celula dată să fie aprinsă în momentul următor. O singură celulă stinsă se dispersează pînă cînd întregul ecran al calculatorului este acoperit de întuneric. Dar alte reguli la fel de simple puteau genera o mare complexitate. Prima regulă de acest fel descoperită de Fredkin cerea

ca, în gruparea lui John von Neumann, o celulă să fie aprinsă dacă un număr impar de celule vecine fuseseră stinse și să fie stinsă dacă un număr impar de celule vecine fuseseră aprinse. După ce „însămînțase” o asemenea regulă „bună” cu un tipar neregulat de celule stinse și aprinse, Fredkin se putea delecta privind înflorirea unor configurații bogate, dintre care unele înghetau la maturitate, altele se disipau în cele din urmă, iar altele erau prinse într-un ciclu perpetuum de dezvoltare și deteriorare. Un coleg văzînd pentru întia oară regulile lui Fredkin în acțiune, i-a sugerat prompt să vîndă programul unui creator de covoare persane.

Această reprezentare fotografică ilustrează cele patru forțe fundamentale ce acționează în univers. „Forța puternică” leagă particulele nucleare (dreapta în primplan) forța electromagnetică permite interacțiunea dintre proton (stînga) și electron (dreapta). „Forța slabă” determină dezintegrarea radioactivă (centru) în sfîrșit cele două astre ce apar la orizont se atrag reciproc în virtutea forței de gravitație.

Astăzi „echipa de mecanică informațională” creată de Fredkin la Massachusetts Institute of Technology elaborează și experimentează noi și noi reguli pentru automate celulare. Protagonistii echipei sînt doi fizicieni veniți din străinătate, italianul T. Toffoli și canadianul N. Margolus.

Între ei există o deosebire în privința gradului de seriozitate cu care tratează teoria lui Fredkin asupra fizicii, dar amîndoi sînt întru totul de acord cu el că explorarea legăturilor dintre calculul electronic și fizică este promițătoare; o bună parte a timpului lor de cercetare este consacrată simulării proceselor fizice cu ajutorul automatelor celulare.

Fredkin crede că automatele celulare vor oglindi mai fidel realitatea pe măsură ce sînt aplicate la nivelurile ei mai fundamentale iar regulile necesare creării unor modele ale mișcării moleculelor, atomilor, electronilor și așa-numiților quarks sînt descoperite.

Fredkin lucrează într-o zonă de amurg a științei moderne - zonă de legătură dintre informatică și fizică.

El crede ca atomii, electronii și cuarșii constau în ultimă instanță din unități binare de informație.

Asemenea celor cu care lucrează un claculator electronic.

Și el crede că, la nivelul fundamental (oricare se va dovedi a fi acesta), automatul va descrie lumea fizică cu o precizie perfectă, deoarece, la acel nivel, universul este un automat celular tridimensional, o rețea cristalină de unități logice aflate în interacțiune, fiecare dintre ele „hotărînd” de un număr infinit de ori pe secunde dacă va fi aprinsă sau stinsă în următorul punct temporal. Informațiile astfel produse, spune Fredkin, constituie textura realității, materialul din care sînt făcute materia și energia. În universul lui Fredkin, un electron nu este nimic altceva decît un tipar de informație, iar un electron aflat în mișcare orbitală nu este nimic altceva decît mișcarea tiparului respectiv. Chiar și această mișcare este într-un sens iluzorie - biturile de informație ce alcătuiesc tiparul nu se mișcă niciodată. Fiecare bit, este fix și nu face decît să „clipească”, să se stingă și să se aprindă. „Vezi”, spune el, „eu cred că există obiecte ca electronii și fotonii, lucruri care sînt ele însele și nîrînc altceva. Ceea ce cred este că există un proces informațional, iar biturile, cînd se află în anumite configurații, se comportă ca ceea ce noi numim electroni, atomi de hidrogen sau orice altceva”.

Majoritatea teoriilor convenționale ale fizicii reflectă intuiția că realitatea este continuă, că un „punct” temporal nu există ca atare, ci mai curînd curge fără întrerupere în cel următor, și că, în mod similar, spațiul nu este alcătuit din fragmente minuscule, ci este perfect unitar. Teoria lui Fredkin implică noțiunea că atât timpul, cît și spațiul au o anumită granulație și că granulele sînt indivizibile; oamenii, animalele, arborii, oceanele sînt, la nivel fizic cel mai fundamental, mai degrabă mozaicuri decît picturi, iar un ceas electronic reflectă mai bine esența timpului decît un ceas cu cuc.

Întrebarea ineluctabilă reductibilă este: De ce spațiul și timpul par să fie continue dacă nu sînt astfel? Răspunsul evident este: Cuburile de spațiu și punctele de timp sînt foarte, foarte mici; timpul pare să fie continuu exact în felul în care filmele par să se miște pe ecranele cinematografulor, cînd de fapt sînt succesiuni de cadre, iar iluzia de continuitate spațială este similară cu efectul granulației foarte fine a fotografiilor tipărite în ziare.

Răspunsul este evident, spune Fredkin, nu este întregul răspuns; iluzia de continuitate este și mai adînc înrădăcinată în condiția noastră. Chiar dacă ticăitul ceasului universal ar fi, într-un oarecare sens absolut, foarte lent, am avea aceeași impresie de continuitate, întrucît percepția noastră, care se manifestă în același tic-tac, nu ar avea o granulație mai fină decît cea a proceselor percepute. Aceeași situație există în cazul percepției spațiale. Este posibil ca ochii compuși din cele mai mici unități existente să perceapă asemenea unități? Este posibil ca un proces informațional să perceapă părțile sale constitutive cele mai elementare? Aspectul - cheie este că, în realitatea lui Fredkin, unitățile de bază ale timpului și spațiului nu se întîmplă să fie imperceptibile de mici. Altfel vreme cît viețuitoarele care le percep fac parte din aceeași realitate, unitățile trebuie să fie imperceptibile de mici.

UN MECANISM PERFECT.

Eric Frank RUSSELL

Exilatul

Se desprinsese ușor din strînsoarea amurgului și se așeză la celălalt capăt al băncii. Și rămase cu privirea pierdută peste lacuri, spre Sherry Natherland. Soarele muribund își scursese sîngele pe cer. Parcul Central își savura liniștea înserării: nu erau decît foșnetul frunzelor și-al ierbi, șoptele perechilor din umbră, claxonul în surdină al unui autobuz trecînd pe strada 5.

Cînd banca vibră, făcîndu-i simțită prezența, mi-am aruncat privirea de-a lungul ei, așteptîndu-mă să văd ceva prăbușindu-se cu zgomot. Discrepanța între anticipație și realitate mă determină să mă uit din nou lung, cu coada ochiului, avînd grijă să nu mă observe.

Cu toată umbra amurgului, ceea ce am văzut era un studiu în negru și alb. Avea trăsături frumoase și fine, la fel de albe ca mănușile și plastronul. Sprîncenele-i elegant arcuite și părul bine îngrijit erau chiar mai întunecate decît pantofii și costumul. Avea ochii cei mai negri posibil, acea noapte intensă, nepămînteană, care nu poate fi nici mai adîncă, nici mai pronunțată. Încă mai licăreau.

Nu avea pălărie. Un baston subțire de abanos se sprijinea lîngă picioarele lui, iar de pe umeri cădea o mantie căptușită cu mătase. Dacă ar fi făcut-o pentru spectacol, n-ar fi putut să întruchieze mai bine figura unui străin distins.

Făceam tot felul de supoziții pe seama lui, că atunci cînd nu ai pentru moment nimic altceva care să te preocupe. Un european refugiat, am conchis. Un mare chirurg sau un mare sculptor, sau ceva în genul ăsta. Poate un scriitor sau un pictor. Mai degrabă pictor.

Pentru o clipă mi-am aruncat ochii asupra lui. În lumina difuză, profilul palid îi era scrutaător. Strălucirea din privirea lui se intensifica o dată cu întunericul. Mantia îi dădea noblețe. Copacii își desfășură crengile spre el, ca pentru a-l proteja de lungă, lungă noapte.

Nici o urmă de suferință nu-i străbătea chipul. Nu avea nimic în comun cu fețele crispate și îngrijorate pe care le-am văzut în New York, marcate pentru totdeauna de danga Gestapo-ului. Dimpotrivă, avea un amestec de îndrăzneală și seninătate. Am avut impresia că este muzician. Mi-l puteam închipui dirijînd un cor de cincizeci de mii de voci.

— Sînt îndrăgostit de muzică, șopti el semnificativ. Se întoarse către mine descoperindu-mi o ridicătură pronunțată în părul lui.

— Adevărat? Care anume? - am murmurat surprins.

— Asta. Își folosi bastonul de abanos ca să arate lumea, în general. Spectacolul zilei care se sfîrșește.

— Da, e liniștitor, am aprobat.

Am tăcut o vreme. Încet, orizontul supse sîngele de pe cer. Deasupra zgîrîie-norilor plutea o lună palidă.

— Nu ești din New York?, l-am înboldit.

— Nu. Așezîndu-și mîinile lungi și subțiri pe baston, privi meditativ înaintea lui. Sînt un exilat.

— Îmi pare rău.

— Mulțumesc, răspuse.

Nu puteam să rămîn și nu puteam să-l las baltă. Trebuia să continui sau să plec. Inutil să plec. Am continuat.

— Te-ar deranja să-mi povestești?

Își întoarse capul și mă privi ca și cînd, abia acum mă băga în seamă. Lumina aceea stranie din orbite aproape că putea fi simțită. Zîmbi ușor, indulgent, arătîndu-și dantura perfectă.

— Ți-aș irosi timpul.

— Ba deloc, oricum e pierdut.

Surzînd din nou, luă bastonul și-l învîrti în cercuri invizibile peste pantofii lui negri.

— E o poveste mult prea banală pentru zilele noastre. Un lider care a fost atît de orbit de propria-i putere încît nu-și mai putea înțelege greșelile. A creat miraje ale grandorii, a pozat ca ultimul arbitru peste toate dintru naștere pînă la moarte, și asta i-a subminat eșafodajul și a făcut să apară revolta. El a creat germenii propriei distrugerii. Era inevitabil în asemenea circumstanțe.

— Bietul de tine, îl compătimii din tot sufletul. La dracu cu tiranii!

Bastonul îi scăpă dintre degete. Îl culese de jos. Jonglă cu el reluîndu-și desenatul cercurilor.

— Revolta n-a reușit?

— Nu. Privi cercurile că și cînd le-ar fi

putut vedea. S-a dovedit timpurie și prea slabă. A fost sfărîmată. După care a urmat purgatoriul. Ochii lui strălucitori scruta copacii-santinelă. Eu am organizat înăbușirea ei. Încă mai cred că a fost un act justificat. Dar desfid să dau înapoi.

— Ești un mare prost dacă îți pasă de asta. Vei fi binevenit aici.

— Mă îndoiesc. Nici aici nu sînt bine primit. Glasul îi era scăzut. Nedorit oriunde.

— Nu-mi pari un Trosky, l-am întrerupt. De altfel, el e mort. Capul sus. Nu fi morbid. Ești într-o țară liberă acum.

— Nimeni nu e liber cîtă vreme nu și-a învins adversarul. Se uită în treacăt la mine, ușor amuzat. Cît timp cineva care ți-e dușman a preluat controlul fiecărui canal de propagandă, folosindu-l exclusiv pentru a-și prezenta propria cauză, suprimînd pe de-a întregul orice subversiune și condamnînd aprioric adevărul ca pe cea mai rea minciună, nu mai e nici o speranță.

— Asta-i din cauza concepțiilor tale europene, nu te condamn, dar trebuie să renunți la ele. Acum te afli în America. Cuvîntul e liber aici. Orice om poate să spună ce vrea, să scrie ce vrea.

— Numai de-ar fi adevărat!

— Dar este adevărat, am insistat simțînd că mă enervez. Aici poți să-i spui Rajahului din Bam, Cu-tă-ri-că, dacă îți place. Nimeni nu te poate opri, nici măcar polițistul. Sîntem liberi, precum ți-am spus.

Se ridică semeț printre copacii care îl ocroteau. Dinspre mine statura lui părea imensă. Luna îi luminează fața de o paloare cadaverică.

— De-aș fi avut măcar unu la sută din norocul vostru!

Cu aceasta, se întoarse. Pelerina flutură în urma lui, ridicîndu-se în bezna nopții pînă cînd prinse să semene mai degrabă cu niște aripi.

— Numele meu, șopti moale, este Lucifer.

Apoi nu mai fu decît șoapta vîntului.

trad. Daniela BUGEA

Radu Gavrilescu – Ilustrație la ciclul „Dune” – Baronul V. Harkonnen

Nu s-ar fi întâmplat nimic dacă Mortimer Knox n-ar fi fost un tip încăpăținat. Dacă își propunea ceva, nu se lăsa pînă nu-și atingea scopul, indiferent cîtă muncă ar fi trebuit să depună. Obişnuia să nu spună nimănui despre lucrul care-l frămînta, pînă în momentul în care apărea cu rezultatele şi le trîntea pe masa şefului. Şi pentru că rezultatele lui erau, de obicei, uluitoare, toată lumea îl lăsa în pace. Prefera să lucreze noaptea, sau de sărbători, cînd era singur în institut. Nu avea nevoie de laboranţi sau de operatori, ştia să manevreze mai bine decît oricine.

Ultima lui pasiune, ultima lui jucărie, era SCOMP (SuperCOMPUter), achiziţia de ultimă oră a institutului. Ultimul tip de supercalculator, cu o viteză de calcul incredibilă şi cu o memorie, atît internă, cît şi externă ieşită din comun. Mulţi din institut cîntiseră pe la colţuri că nu era nevoie de un asemenea supercalculator, că se descurcaseră foarte bine cu PC-urile din laboratoare, dar achiziţia fusese făcută (trebuiau consumate nişte fonduri, care altfel ar fi fost pierdute), iar Mortimer o preluase imediat.

Învăţase repede să lucreze cu SCOMP. Nici nu era greu. SCOMP recunoştea vocea umană, era capabil să disceamă ordine, să dea răspunsuri verbale sau în scris, dispunea de scannere care-i permiteau să citească planuri, desene sau cărţi şi fusese dotat, avînd în vedere specificul institutului, cu dispozitive de manevrare a aparaturilor de tot soiul.

La început, Mortimer se amuzase să-l înveţe chimia. Îi băgase în memorie tot felul de manuale, tratate, articole, şi-l învăţase să facă experienţe, să combine substanţe... Îl transformase în asistentul lui personal, un asistent de încredere, de înaltă competenţă şi lipsit de orice ambiţii personale.

Faza în care SCOMP era doar o unealtă oarbă, care executa cele mai năstruşnice experienţe, trecuse repede. SCOMP se dovedise, destul de curînd, capabil de sugestii, era în stare să-i spună dinainte la ce se putea aştepta în urma unor experienţe şi, ceea ce era mai interesant, era în stare să descopere idei şi noţiuni abstracte, în ceea ce citea. Avea o capacitate de analiză şi de sinteză pentru care Mortimer îl invidia. Noroc că nu avea şi idei proprii...

După cum am mai spus, Mortimer Knox era un tip încăpăținat, care-şi ducea pînă la capăt orice idee, mai ales pe cele absurde. Aşa că, într-o zi, cînd întîmplător într-un ziar un articol entuziast despre alchimie şi magie, şi-a propus să afle cît adevăr se ascunde în treburile acelea şi, fără să stea mult pe gînduri, a trecut la fapte. A început să-l îndoaie pe SCOMP cu toate cărţile pe care le-a găsit prin bibliotecă. Profitînd, ca de obicei, de poziţia lui deosebită în institut, a trimis scrisori şi

Liviu RADU

Noaptea, în sala calculatorului...

referate pe la muzee, pe la bibliotecile celebre, pe unde a crezut el de cuviinţă, iar informaţiile au început să sosească din toată lumea. Zilnic poştă căra tone de documente, pe care SCOMP le devo-ra în tăcere.

Pînă cînd, într-o noapte, în timp ce Mortimer se plimba nervos prin sală, SCOMP s-a îndurat să-i comunice ceva.

– E prea devreme să concluzionăm în vreun fel, dragă Mortimer. În cărţile astea se ascunde ceva. Există ceva. Ceva în contradicţie totală cu ceea ce am găsit în cărţile tale de ştiinţă. Nu se dau explicaţii, nu se face teorie, se dau doar indicaţii practice. Am reuşit să le descopăr, eliminînd false teorii şi vorbăria goală care ascundea esenţa. Alchimiştilor erau nişte practicieni. Ştiau doar că, dacă faci anumite lucruri, obţii anumite rezultate. Fără să cunoască, de fapt, care era cauza efectelor obţinute. Nu putem merge mai departe decît dacă verificăm cît adevăr există în spuselor lor.

– De acord, răspunde Mortimer. Şi ce propui?

– Să încercăm să fabricăm aur după metodele lor.

– Să încercăm. Ce-ţi trebuie?

– O grămadă de ingrediente. Unele mi se par inutile, cred că au fost trecute în reţete doar pentru a speria sau pentru a complica lucrurile: mină de spinzurat, coadă de sirena... Altele, doar pentru unele dintre componentele lor. Pielea de broască rioasă, după cum se ştie, conţine nişte acizi... oricum, ţi-am făcut o listă.

Mortimer luase lista şi făcuse comenzile: tot felul de chimicale, tot felul de plante... După cîteva zile, începuse să sosească pachete din diferite colţuri ale lumii. Nu trecuse nici o săptămînă, iar materialul era adunat. Mortimer aşteptase cu nerăbdare noaptea şi, după ce plecaseră toţi, se instalase în sala calculatorului.

SCOMP se apucase deja de treabă. Braţele lui mecanice sortau, cîntăreau, amestecau de zor. Spre dimineaţă, componentele din diferitele retorte şi eprubete au fost turnate într-un creuzet şi introduse în cuptorul electric, încins din timp.

Apoi aşteptară. Cu puţin înaintea începerii programului de lucru, SCOMP îşi vîrî unul dintre braţele metalice în cuptor şi scoase creuzetul. Răsturnă apoi conţinutul într-un bazin cu apă, iar după ce norul de aburi se risipi, scoase din apă un bulgăre de metal galben, strălucitor.

– Analiza spectroscopică şi chimică este clară, răsună vocea metalică a calculatorului. Aur din cel mai pur... Ia-l şi ascunde-l. Nu trebuie să ştie nimeni, deocamdată, nimic...

Începuseră să sosească cercetătorii. Mortimer luă bulgărele de aur încă fierbinte, îl înfăşură în nişte cîrpe şi-l duse în biroul lui. Apoi se duse acasă. Nu reuşea să adoarmă şi se plimba de colo-colo prin cameră. Ideea că reuşise transmutaţia metalelor prin mijloace atît de simple îl umpluse nu atît de bucurie, cît de idei. Vedea posibilă o mare revoluţie tehnologică. Se vedea devenind savantul cel mai important al tuturor timpurilor... Apoi, conform unui curs normal al ideilor, începu să se întrebe dacă nu cumva alchimiştilor nu avuseseră dreptate şi în alte privinţe, dacă fuseseră, cu adevărat, în stare să declanşeze forţe unaşe, superioare celor umane...

Spre seară se duse direct în sala calculatorului.

– Te aşteptam, Mortimer, se auzi vocea metalică. Avem o dovadă. Ce facem? Ne oprim aici, scoatem tot ce se poate din ceea ce am aflat, sau

mergem mai departe?

Întrebarea era inutilă. Caracterul lui Mortimer l-ar fi împiedicat, oricum, să se oprească aici. Răspunsul scurt:

– Trebuie să aflăm taina tainelor.

– Lucrurile nu sînt chiar atît de simple. Avem nevoie de...

Au discutat pe îndelete. De fapt, SCOMP emitea planuri, iar Mortimer le aproba. Pentru că, în faza următoare, executantul era el. SCOMP îi prezentase, cu lux de amănunte, tot ce trebuia să facă în luna următoare. Îi stabilise alibiul cel mai inatacabil: prezenţa lui în sala calculatorului, dovedită prin înregistrări de lucrări, acţiuni, conversaţii... Alibiul era de necontestat, pentru că nimeni nu putea bănuî complicitatea calculatorului.

Planul era convingător, iar ideea atingerii secretului absolut era tentantă. Aşa că Mortimer trecu la îndeplinirea lui.

Zilele următoare se transformară într-un coşmar pentru londonezi. Şapte crime oribile au fost săvîrşite, şapte cadavre mutilate au fost descoperite pe străzi, şi nimeni nu bănuia cine ar putea fi vinovatul.

Cadavrele fuseseră găsite pe străzi lăturalnice. Erau sfîrţecate şi aşezate în anumite poziţii... Londra începuse să creadă în reîntoarcerea lui Jack Spintecătorul. Fusesse remarcat un lucru: fiecărui cadavru îi lipsea un organ. Unuia inima, altuia ficatul...

În noaptea celei de-a şaptea crime, Mortimer se strecură neobservat în clădirea institutului. Ținea în mînă un pachet, înfăşurat într-o folie de plastic. Intră direct în sala calculatorului.

SCOMP îl întîmpină:

– Ai adus?

– Da.

– Să trecem la treabă.

Braţele metalice făcuseră ordine în laborator. Dăduseră toate mesele spre perete, lăsînd un spaţiu liber în mijloc, şi traseră semne complicate pe podea. În centrul lor era o pentagramă.

Mortimer desfăcu pachetul, întinse bucata sîngerîndă spre unul din braţele metalice, apoi aruncă învelitoarea din plastic în cuptor.

SCOMP puse rinichiul într-o retortă şi începu să amestece tot felul de substanţe, mormîind, cu vocea lui metalică, incantaţii de neînţeles.

Apoi spuse:

– Intră în pentagramă şi nu te mişca de acolo!

Laboratorul se umpluse de un fum acru, galben, care se așeza încet pe podea, în forme complicate. Braţele metalice amestecau de zor substanţele în clocot, iar vocea lui SCOMP repeta litanii lui monotonă.

Apoi, deodată, într-o sincronizare perfectă, braţele metalice apucară cuvele în care fierbeau toate substanţele acelea stranie şi le vărsară pe podea, în timp ce SCOMP rosti:

– Acum! Apari şi mi te supune!

Podeaua se despică, iar din străfundurile pămîntului îşi născu un val de foc şi de pucioasă.

În faţa lor stătea Lucifer, mîndru, de o frumuseţe sălbatică şi crudă.

– Cine m-a chemat din lumea mea?

– Eu! rostră simultan Mortimer şi SCOMP.

Lucifer nu-l băgă în seamă pe om şi se întoarse spre calculator– Ce vrei de la mine?

– Puterea!

– Şi ce-mi poţi oferi în schimb tu, o maşinărie oarecare?

– Sufletul nemuritor al lui Mortimer Knox!

Clopotele blestemate
ale Timpului Desfrîului
sună... Cuvintele încep să
mi se înșire pe pagină.

Hirtia e umedă.

Un gust ciudat de vin,
un miros de stătut în draperii, iar Elena
sforăind ușor...

M-am sculat, m-am dus la fereastră și am
privit afară.

Animalele se distrau.

Arată ca mine, merg și vorbesc ca mine,
dar sînt animale. „Animale post coitum triste
est” nu se potrivea. Erau fericite.

Țopăind către stîlpul cel mare,
desfrîindu-se pe pajiștea satului, sînt fericite
cu adevărat... Și tot mereu așa...

Clopotele!

Trebuie să fac ceva, pentru a mă alătura
lor!

Însă mă dezgustă.

... Elena?

Nu. Astăzi nu am parte de nici o conso-
lare. Sînt trist cu adevărat.

Vinul. Vinul lor a fost desfumat dis de
dimineață! Beția binecuvîntată a cuprins
regiunea. Dar vinul meu n-are gust...

Sînt blestemat...

Doamne, Dumnezeu, de ce m-ai uitat?

- Faustus?

- Elena?

- Vino lîngă mine.

O sărut cu blîndețea sentimentului ciudat
pe care l-am cunoscut în ultimile luni.

- De ce?

- Ce vrei să știi, draga mea?

- De ce te porți așa cu mine?

- Nu cunosc nici un cuvînt care să-mi
exprime sentimentul...

Lacrimile Elenei pe cuvertură, picături de
suferință pe mîinile mele.

- De ce nu ești precum ceilalți?

Mă plimb prin cameră. Fiecare bătaie a
Clopotului Desfrîului răsună prin zidurile
cărni, prin stîlpii oaselor.

- Am vîndut ceva foarte prețios, draga
mea, pentru tot ceea ce posed...

Roger ZELAZNY

Izbăvirea lui Faust

- Ce?

- Nu cunosc nici un cuvînt care să
exprime asta...

Mă întorc în balcon și arunc un pumn de
monede de aur cerșetorilor care se înghesuie
la poartă, frămîntați de lăcomia pentru
pomană și de strigătele lascive ale cărni lor.
Acum pot să răspund ambelor chemări.

Să înceapă!

Ochii îmi căzură pe pumnal, pumnalul de
ceremonie, pe care îl folosesc în ritualuri.
Dacă aş avea tăria, voința...

Ceva, nu înțeleg ce, tipă în mine:

- N-o face! E un...

Iarăși un concept pentru care nu cunosc
cuvîntul.

- Wagner!

O hotărîre bruscă. O rugăminte patetică.
O încercare...

- M-ai chemat, maestre?

- Da, Wagner, pregătește camera de la
nord. Astăzi trebuie să-l invoc...

Se holbează la mine. Un pufăit îi iese din
nasul cîrn.

- Grăbește-te! Pregătește lucrurile, apoi
poți să li le alături, pe pajiște...

Se luminează la față. Face o plecăciune.
Nu se purtase niciodată așa înainte, dar
m-am schimbat, iar oamenii se tem de mine...

- Elena, draga mea, mă duc să mă
îmbrac. Probabil că voi fi altfel, cînd mă voi
întoarce...

Respira greu, se zvîrcolea în pat.

- Vino, te rog!

Patima ei animalică mă atrăgea și mă
repungea. Oh, blestemul! Dacă n-aș fi încer-
cat lucruri interzise! Pentru mai multă
sănătate, cunoaștere, putere...

Jos, în coridoarele lungi, cristaluri
strălucind, marmore... Pînze pictate... Cele o
mie de statui ale palatului meu plîng:

- Stai! Salvează-te, Faustus! Nu te duce!

Ne vom urîți!

- Îmi pare rău, frumusețe, dar nu-mi ești
de ajuns! Trebuie să lupt să recîștig ce-a fost,
odată, al meu!

Trec, și în urma mea se aud plîsete.

Camera de la nord e neagră, iar Cercul e
trasat. Lumînările biciuiesc umbrele cu
cravașa de lumină. Zidurile sînt un carusel,
ochii lui Wagner rugători...

- E în regulă. Pleacă, Wagner. Bucură-te
de zi, de tinerețe...

Vocea mi se frînge. A plecat deja.

Roba cea neagră mă dezgustă, îmi
repugnă s-o pun, nu știu de ce...

- Adună-te, întuneric!

Greutatea e deasupra mea. Contactul s-a
stabilit, legătură se va face curînd...

- Mare Încornorat, te invoc din adîncuri!

Fiecare luminare e un rug.

Lumină fără lumină.

Întuneric vizibil.

- În numele tuturor celor mari, te conjur
să apari în fața mea!

E aici, membrele îmi sînt de plumb...

- M-ai chemat, Faustus...

- Da, Mare Încornorat, Stăpîne al

Serbării, te-am chemat
acum, aici.

- Ce vrei?

- Anularea tîrgului.

- De ce?

- Vreau să fiu iar pre-

cum ceilalți. Îmi pare rău că am încheiat
înțelegerea. Ia înapoi tot ce mi-ai dat! Să fiu
precum cerșetorii de la poarta mea, dar
fă-mă ce-am fost!

- Faustus. Faustus. Faustus. De trei ori
ți-am rostit numele cu milă. Nu mai e cum
vreau eu, sau cum vrei tu, ci așa cum s-a
vrut.

Mi se învîrte capul, mi s-au înmuiat
picioarele. Am pășit, sfărîmînd Cercul.

- Atunci, distruge-mă! Nu mai vreau să
trăiesc.

Stîlpul de întuneric se clatină.

- Nu pot, Faustus. Destinul îți aparține.

- De ce? Pentru ce sînt atît de deosebit,
ce mă face atît de diferit?

- Ai acceptat un suflet în schimbul
patimei de a trăi, de a cunoaște.

- Ce e un suflet?

- Nu știu. Însă face parte din înțelegere,
și există anumite lucruri în lumea asta pe
care trebuie să le respect. Ești, irevocabil și
pentru veșnicie, izbăvit!

- Nu se mai poate face nimic?

- Nimic.

Roba e din ce în ce mai grea.

- Atunci pleacă, înălțimea Ta! Ai fost un
Dumnezeu bun, dar m-am schimbat...
Trebuie să caut alt Dumnezeu, pentru
lucrurile care mă tulbură...

- La revedere, dragă Faustus, cel mai
nefericit dintre oameni...

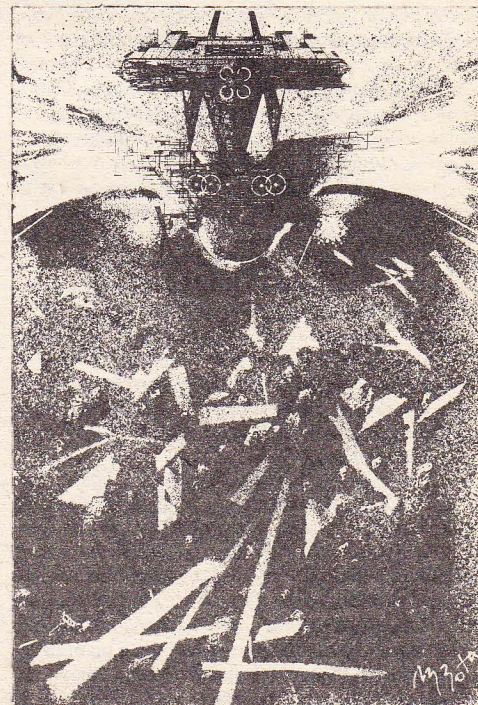
Zidurile goale se învîrt ca un carusel. Jur
împrejur...

Soarele mare, verde, se învîrte... Pentru
totdeauna...

Clopotele blestemate ale Timpului
Desfrîului sună!

Iar eu, în centru, singur...

Traducerea: Liviu RADU

Acesta e adevărul pe care l-am aflat noaptea trecută la Vanguard, Manhattan, la premiera mondială a cvartetului cunoscut sub numele de *Afterlife* - Dincolo de viață.

„Dacă ei pot cînta, sau nu, asta-i altă poveste, dar ce am ascultat eu la Vanguard, nu era jazz, ci era ceva mult mai trist și mai rece, compus din blocuri de gheață străveche și din stînci care niciodată nu văzuseră lumina zilei, ceva descolăcindu-se după un somn adînc și fără vise, păstrînd un gust amar în gură, nu al unui impuls creator, ci al necesității.”

Dar este clar că merită să-i ascuți.

Cît despre principiile moralei, ei bine, le las la latitudinea voastră pentru că important e că merită să-i ascuți, nu-i așa, melomanilor? Oare vă place destul de mult, ca să plătiți pentru ca problema moralității să rămînă un subiect fierbinte în spectacolul Donahue și să se fiină departe de tribunale? Voi, cei care ați ascultat înregistrarea de pe WBAL v-ați făcut deja o părere. Ceilalți vor trebui să aștepte compact-discul.

N-o să vă iroesc timpul întrînd în detalii. Dacă nu ați înțeles încă după toate emisiunile speciale transmise la TV și după (odoamenealte) discuții între nenorociții ăia prăfuiți de jumaliști locali și scribii lor de casă probabil că nu vreți să înțelegeți. Cu atît mai puțin o să mă apuc eu să mă lansez în speculații despre procentul pe care specficul uman îl pierde în urma reanimării. Singurii care știu nu ne pot spune, pentru că centrilor vorbirii nu le pîiește narcoza. Și nici funcțiilor specifice care realizează comunicarea. De fapt, singurul lucru care supraviețuiește narcozei este donnța... nu, mai bine zis **necesitatea** de a cînta.

Și pentru motive pe care numai Dumnezeu sau altcineva le cunoaște, **abilitatea** de a interpreta muzica apare la cei care înainte nu s-au ocupat de așa ceva.

Asta ar putea fi cam greu de înghițit, dar eu mă aflu aici ca să vă spun că oricît de straniu ar suna, pare totuși să fie adevărat.

Pentru prima dată, scena de la Vanguard era ascunsă de o cortină. Presupun că transportarea muzicienilor le puneau probleme. Înainte de ridicarea cortinei William Dexter, geniul aflat în spatele acestei afaceri, un omuleț chel cu un aparat auditiv în ureche, și avînd fața liniștită și binevoitoare a cuiva pe care puștii îl strigă pe nume, veni să ne spună cîteva cuvinte despre necesitatea unor soluții drastice în problema războiului și a poluării, și despre redefinirea valorilor și a felurilor personale. Lucrurile nu mai puteau continua ca pînă atunci. Frazeele păreau într-un fel în afara contextului, deși astfel de cuvîntări sînt întotdeauna bine primite. În cele din urmă, prezență cvartetul. Pentru că introducerea fusese deja făcută, restul merse mai repede.

– Muzica pe care o veți asculta, spuse William Dexter hotărît, fără cea mai vagă umă de infatuare vă va schimba viața.

Și apoi apărură pe aceeași scenă unde Coltrane transfigurase dragostea supremă prin cîntec unde Miles ne pîrjolise cu frumusețea respingătoare a acelor, cuțitelor și voljilor arzînd, unde Mingus transmisese nebulia prin măsura de 7/4, unde Omette îl întrecuse pe Kansas City R&B în arta zgomotului, mii de genii necunoscute visaseră și aproape muriseră și în fața noastră se transformaseră în vedere, pentru moment atît de renumite, încît tipii ca mine își cîștigaseră existența scriind despre ele pentru oameni ca voi, care voiau numai să audă că ce simțiseră ascultînd concertele, fusese real.

Doi albi, un negru, un spaniol, normă comună spectacolelor americane, debarcară pe insula în formă de stea desenată de lumina alb-albăstruie. Toți purtau ochelari de soare.

Condamnați, cred.

Mă întreb dacă li s-a făcut reclamă.

Pianistul era tînăr și slab, doar un puști cu părul lung și negru de rocker și cu ochelari de soare care opreau razele de lumină, la fel de strălucitori și de reci ca și suprafața Baldwinului său. Spaniolul de la bas nu avea mai mult de 18 ani, iar negrul de la trompetă în jur de 25. Pe baterist, o umbră tunsă periută și cu sprîncene palide, nu l-am văzut prea bine, dar sînt sigur că era și el foarte tînăr.

Prea tînen pentru a avea multe de spus.

Dar poate că timpul curge mai încet și experiența sporește cu fiecare măsură... dincolo de viață.

Începură să cînte simultan, deși nici un semn nu se schimbă între ei.

Goodrick luă casetofonul, gîndindu-se să mai asculte înregistrarea înainte de a descrie muzica, dar își dădu seama că nu era necesar – încă își mai amintea fiecare moment al spectacolului. Armoniile întunecate ale pianului se revărsau ca un ocean șerpuiind asupra șuieratului șerpesc al talgerelor și a

tumultului alunecos și dezordonat smuls de bas, apoi un șir de note sinuoase și înalte precum flautul îmlînzitorului de șerpi ce farmecă, se ridicară într-o aglomerare de nori de furtună și într-un dinchet grăbit – și toate aceste acorduri se constituiră într-o melodie la fel de tinguitoare, cunoscută și slabă ca și chemarea mezinului.

Doamne, se lipea de tine ca și refrenul unei reclame pentru Burger King... deși nimic nu era atît de simplu. Deși părea să aibă libertatea jazzului deținea în același timp senzația apăsătoare a unei muzici rituale.

Al naibii de ciudat!

Și se lipea strîns de tine.

Se ridică de la masă, își luă paharul și se așeză în fața ferestrei. Clădirile de alături lăsa să se vadă cerul negru ca un fundal de pietre de mormînt cu inscripții de stele rectangulare și constelații geometrice, iar dedesubt - rîuri întinse de lumină curgeau prin abisul străzilor din Manhattan. De obicei, privești la calma și îi întorcea gîndurile la lucruri plăcute, de parcă înălțimea în sine ar fi fost o formă de asigurare a liniștii și o putere emblematică ce îl scăpa de tristețe. Dar în seara aceea, dispoziția lui rămăsese neschimbată. Cerul și orașul păreau să-și fi pierdut scopul și grandoarea pentru a deveni un apendice al camerei sale.

Își aruncă privirile prin apartament cîutînd ceasul. Nu reuși să-l localizeze imediat în haosul de baghete de crom strălucind pe podeaua neagră, litografiile înrămate și plusul întunecat, funerar al canapelei. Niciodată nu privise camera din acest punct de vedere, dar locul arăta ca o încrucișare între o sală de sport și o nenorocită de cameră mortuară. Gusturile Rachelei s-ar mai fi putut schimba puțin.

2,30 a.m.... La naiba!

Unde dracu e ea?

De obicei îi lăsa timp să-și scrie articolul după un spectacol. Mergea să bea ceva cu prietenii.

Totuși trei ore...

Poate că întîlnise o cunoștință deosebită. Poate că acesta fusese motivul pentru care lipsise de la spectacol. Dacă ăsta fusese motivul, ea plecase cu ticălosul ăla pentru... cît? Aproape șapte ore. Regulîndu-se în draci în vreun hotel din centru.

Cățeaua! O s-o aranjeze el cînd se întoarce...

Ei, tipule, își spuse. Fii rațional.

Rachel ar fi fost mult mai stăpînă pe sine... nu uita, **fusese** mult mai stăpînă. Escapadele ei erau adevărate opere de artă conduse cu grijă, aranjate elegant și în liniște – nu putea să neghe. N-ar fi fost stilul ei. Și chiar dacă i-ar fi aruncat vreodată în față toate astea, el nu ar fi fost în stare să-i facă vreun rău. Oh, deși i-ar fi plăcut; i-ar fi crăpat nenorocitul ăla de cap. Dar el stătea întotdeauna liniștit pe scaun și zîmbea și lua drept bun rahatul ei de explicație.

Bănuia că i-ar fi putut spune dragoste, genul de dragoste care acceptă orice insultă, orice lovitură... deși putea fi numită mai bine „flagelare”. Existau momente cînd credea că nu va mai suporta, momente – ca și cel de acum – cînd capul îi era străbătut de fulgere, gata să explodeze și să incendieze totul în jur. Dar de obicei reușea să se liniștească, să-și inghită mîndria și, să rînjască și să ia totul ușor și să accepte valuta falsă a mașinii ei de făcut dragoste - prețul pe care ea îl plătea ca să trăiască bine și să facă ce vrea.

Isuse, ce ciudat se simțea. Prea multe pilule la Vanguard, poate asta era problema. Sau poate că-i venea vreo idee.

Rise.

Cum ar fi fost vîrsta mijlocie? Sau căsătoria ca o gînpă paranoică cu o gagicuță cu cincisprezece ani mai tînără.

Încă se simțea bine. Nu exista nici un simptom îngrijorător, numai lipsa de interes, încetineala și o problemă de concentrare.

Termină articolul, își spuse, numai termină nenorocitul ăla de articol, ia două aspirine și culcă-te. Înțelegerea cu Rachel las-o pe mîine dimineață.

Sigur.

Înțelegerea cu ea.

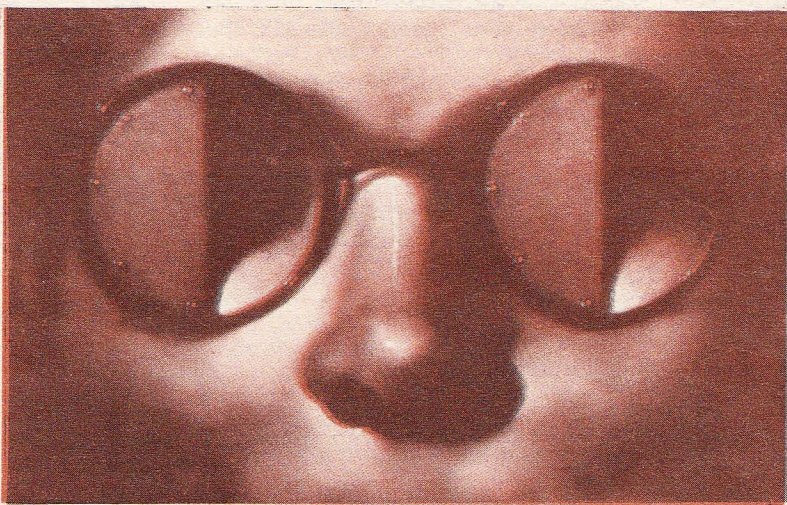
Adu-i micul dejun la pat, întreab-o cum se simte și ce-a mai făcut în ultima vreme.

Doamne, o iubea!

N-o iubea, o iubea, n-o iubea.

Smulse o ultimă petală în mînte și azvîrlu lujerul. Apoi, se întoarse la masă bătut pe computer cîteva rînduri și rămase fixînd ecranul. După un moment, începu să bată din nou.

Trad. Ana Maria NEGRILĂ
sfîrșitul în numărul viitor

LUCIUS SHEPARD

Mica serenada nocturnă

Alan E. NOURSE

Ținînd un tigru de coadă

Magazinul era așa de aglomerat încît te și mirai că o reperaseră. Vinzătoarea era ocupată la un capăt al teighelei, femeia avea și ea treabă la celălalt capăt, făcînd să dispară diverse obiecte în geanta-i neagră și încăpătoare. Kearney o observa de cîteva minute, din ce în ce mai agitat, înainte de a-i face semn celui alt șef de secție.

– Uită-te puțin la femeia aceea, șopti el stingherit. Altfel își mai alege mărunțișurile alea de metal de parcă magazinul ar fi al ei!

– O cleptomană? Păi ce mai aștepti? spuse celălalt. Hai să stăm de vorbă cu ea...

Kearney scutură din cap.

– Urmărește-o un pic. E ceva al naibii de dubios.

O priveau. Stătea în fața raionului de obiecte de uz casnic alegînd marfa de pe raft. Luase trei cuțite de tăiat prăjituri și le dăduse drumul în geantă. Același drum îl luara două tăvi de cozonac și un mixer pentru piure. Mai luă o bombonieră și două borcanele. Și o tigare de aluminiu. Șeful de secție privea încurcat.

– E în stare să ia tot magazinul. Pe toate le bagă în geanta aia. Kearney, obiectele acelea nu pot să încapă doar într-o geantă!

– Mda, rosti Kearney. Hai!

Se apropiară de ea din părți opuse, iar Kearney o luă ușor de braț.

– Am dori să stăm de vorbă cu dvs., doamnă. Vă rugăm să ne urmați în liniște.

Îi privi indiferentă apoi ridică din umeri și se lăsă condusă într-un mic birou.

– Nu înțeleg ce doriți...

– V-am urmărit cu atenție timp de un sfert de oră.

Kearney luă geanta din mîinile ei, o deschise, se uită înăuntru și o scutură speriat. Ridică ochii mirați.

– Jerry, privește!

Jerry se conformă. Încercă să vorbească dar pur și simplu nu-și găsea cuvintele. Geanta era goală.

Frank Collins își parcă mașina în fața Institutului de Fizică și i se permise intrarea pe secția laboratoarelor în urma identificării amprentelor. Evanson îl întîlni pe coridor.

– Mă bucur că ai venit, îi spuse pe un ton aspru.

– Ascultă, John, ce-i cu geanta aia? Cred că nu e vreo glumă de-a ta.

– Nici vorbă, confirmă Evanson. Așteaptă și-ai să vezi.

Îl conduse într-un laborator spațios. Collins se uită stînjinit la panourile de control, la uriașele generatoare de înaltă tensiune, la tabloul de transmisie cu tuburile lui strălucitoare și cu toată încălzeala de fire.

– Nu văd de ce m-ai adus aici. Eu sînt inginer mecanic.

Evanson se îndreptă spre un mic birou de lângă laborator.

– Mai ești și un ghinionist de profesie. Vîno să faci cunoștință cu echipa de cercetare.

Cei din echipă purtau cămăși de vară, ochelari și pălării cu boruri mari. Collins îi salută și privi geanta de pe masă.

– Mi se pare o geantă obișnuită, spuse. Ce-i în ea?

– Asta ai să ne spui tu, zise Evans.

Collins o deschise. Înăuntru era o întunecime ciudată înconjurată de un inel metalic, tot

tinua să intre.

Nu ajungea la un capăt. Pereții genții rămîneau neatinși.

Collins privea uluit portmoenul.

– A naibii treabă, cum faci?

– Probabil că intra altundeva. A patra dimensiune. Nu știu.

– Fii serios!

– Unde atunci?

Evanson renunță să mai împingă rigla.

– Și încă ceva, adăugă el. Orice ai face nu poți întoarce poșeta pe dos.

Collins privi întunericul din interior. Își plimbă un deget pe inelul metalic și îl zgîrie cu unghia. Apăru o dungă strălucitoare

– E din aluminiu, constată el. Un cerc de aluminiu.

Evanson se uită și el.

– Toată marfa furată era din aluminiu, îi spuse. Țasta-i unul din motivele pentru care te-am chemat. Te pricepi la mecanică, deci și la metale. De trei zile încercăm să aflăm ce se petrece aici și nu reușim. Poate vei afla tu.

– Și ce-ați făcut?

– Am mai băgat și alte obiecte. Am cercetat-o cu toate aparatele, cu raze X, totul. N-am ajuns la nici un rezultat. Vrem să știm unde se duc lucrurile pe care le introducem.

Collins lăsă să cadă în geantă un nasture de aluminiu. Trecu de cercul metalic și dispăru.

– Explică-mi, întrebă încruntîndu-se brusc, ce vrei să

spui cu faptul că nu poți întoarce geanta pe dos?

– Are o formă geometrică de gradul doi.

Evanson își aprinse o țigară cu gesturi moi.

– Poți întoarce una de gradul întîi, ca o sferă sau minge de cauciuc, printr-un orificiu mic de la suprafață. Dar, orice ai face, nu poți întoarce pe dos un tub cu capetele astupate.

– De ce?

– Pentru că există deja un gol în el. Și nu poți trage o gaură prin altă gaură. Nici măcar una microscopică.

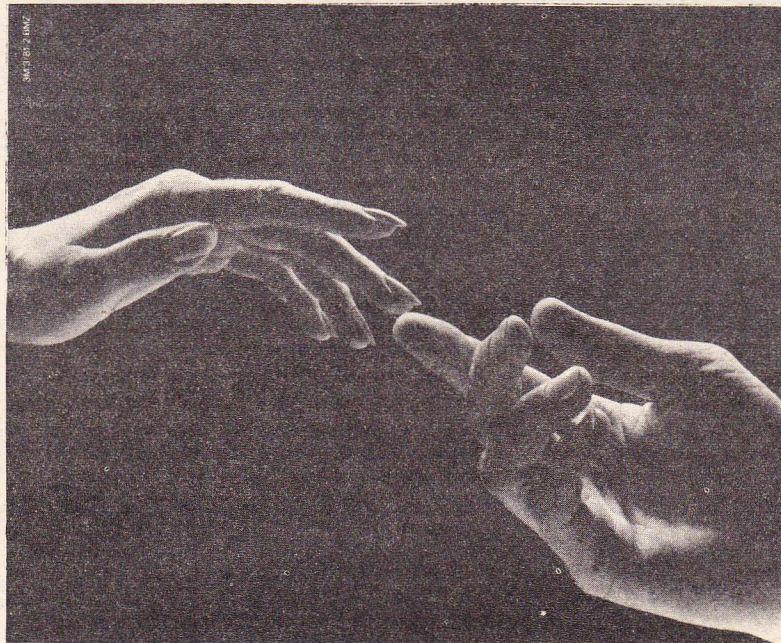
– Și-atunci? Întrebă Collins grav.

– Același lucru e valabil și pentru geantă. Noi credem că este învelișul extern al unei părți dintr-un alt univers. Un univers cu patru dimensiuni. Și nu poți trage o parte din alt univers în universul nostru, fără ca asta să nu aibă consecințe.

– Totuși se poate întoarce pe dos un tub, protestă Collins. Ar putea să nu mai arate ca un tub și-atunci ar fi tras cu totul prin gaură.

Evanson privea fix portmoneul de pe masă.

– Poate. O formă geometrică de gradul doi condiționată de forță. Dar este o mică eroare

întunecat, aproape de gura genții. O întoarse în jos și o scutură. Nu căzu nimic.

– Nu încerca să ajungi în interior, îl avertiză Evanson. Nu e bine. Cineva a încercat și și-a pierdut ceasul de la mînă.

Collins se uită la chipul lui blînd și curios.

– De unde o ai?

– Doi șefi de secție au prins o hooță la magazinul „Taylor Hyden” acum cîteva zile. Era la raionul cu articole de bucătărie și tot ce apuca băga în geantă. Au prins-o dar cînd au vrut să scoată obiectele alea de-acolo, n-au mai găsit nimic. Unul din ei și-a pierdut ceasul scotocind înăuntru.

– Bine, și cum a ajuns gentuța la tine?

Evanson ridică din umeri.

– Încă de la sfîrșitul răboiului din '71 cînd au organizat secția „Psi” se trimiteau la ei hoții de prăvălii. Și pe femeia asta au dus-o acolo, iar cînd au întrebato cine este nu și-a amintit nimic nici de ea nici de geantă. Cei de la „Psi” au verificat-o și-apoi firește că au trimis-o aici. Și-am să-ți arăt de ce.

Evanson luă o vergea de un metru și începu s-o împingă în portmoneu. Intrase vreo zece centimetri, pînă la fundul genții, dar con-

în raționamentul tău. N-ar mai fi un tub.

Evanson împinse a patra bucată de aluminiu în geantă. Scutură din cap obosit.

— Nu știi ce să spun. Ceva totuși ne ia aluminul...

Introduse o riglă din lemn. Fu respinsă.

— Și vrea numai aluminiu. Nimic altceva. Detectivul acela avea un ceas milităresc de aluminiu care i-a dispărut; dar mai avea și două inele de aur de care nu s-a atins nimeni.

— Hai mai bine să rezolvăm teste de logică, propuse Collins.

Evanson îi aruncă o privire pătrunzătoare.

— Ce vrei să spui?

Collins zîmbi forțat.

— Orice ar fi în partea cealaltă a poșetei, pare a dori aluminiu.

Parcă ar vrea tot mai mult.

— Cine?

— Cine ia metalul și respinge lemnul.

— De ce?

— Am putea ghici. Probabil. Ei construiesc o altă deschidere. Una mare.

Evanson îl privi nedumerit.

— Nu fii absurd. De ce...

— A, doar gîndeam cu voce tare, rosti Collins cu jumătate de gură.

Luă un metru de oțel, îl apucă strîns de un capăt și îl împinse în geantă. Evanson nu prea înțelegea de ce Collins proceda așa.

— Nu-l vor. Încearcă să-l respingă.

Collins continuă să împingă metalul din ce în ce mai tare și deodată capătul liber apărură curbat. Apucă de ambele capete și împinse.

— Uite, uite! se entuziasma Evanson. Le faci universul conform geometriei noastre.

Poșeta începu să se curbeze în interior.

Un capăt al vergelei alunecă brusc din mîna lui Collins. Se dădu înapoi dar vergeaua era dreaptă.

— Evanson! strigă agitat. Poți aduce un troliu aici?

Aceasta clipi și făcu semn că da.

— Bine, spuse Collins. Cred că știu cum să pătrundem în lumea lor.

O bară lungă de oțel, de șapte centimetri grosime, fu adusă în laborator. Unul din capete era acoperit pe o lungime cît o palmă cu aluminiu și avea atașat un cîrlig ascuțit.

— Totul e pregătit? întrebă Collins emoționat.

Evanson confirmă.

— Atunci apropiați geanta de capătul barei.

Acesta dispăru imediat în poșetă.

— Ce ai de gînd să faci? îl întrebă Evanson vădit încurcat.

— Vor aluminiu, o să le dăm puțin. Dacă intenționează să facă o altă deschidere voi încerca s-o agăț și s-o trag afară. Vor atașa aluminiu de pe bară, cu totul, la restul deschiderii. Dacă o agățăm, ori vor renunța la aluminiu, ori ne vor lăsa să-i tragem la noi.

Evanson nu păru să înțeleagă.

— Și dacă vor face altfel?

— Nu au de ales. Dacă le introducem o secțiune fixată la un capăt, va determina dezvoltarea unui efort deosebit pentru geometria lor. Tot universul li se va întoarce pe dos. Ca un tub.

Collins mișcă bara înainte și înapoi în interiorul genții, ceea ce făcea ca troliu să scîrție.

— Ridic-o puțin, îi spuse unui asistent.

Evanson scutură din cap cu amărăciune.

— Nu înțeleg... începu el. Bara a vibrat la

presiune mare aplicată brusc.

— Stai așa! Ai agățat-o! strigă Collins.

Troliu scîrții zgomotos, motorul văietîndu-se de încordare. Oțelul aluneca încet din poșetă, milimetru cu milimetru, tras afară cu o încordare maximă. Din zece în zece minute un tehnician însemna cu cretă porțiunea care ieșea din geantă.

Frank Collins își aprinse pipa și trase nervos cîteva fumuri.

— După părerea mea, vorbi el, ființele acelea au practicat o gaură cvadri-dimensională în universul nostru, și într-un fel sau altul i-au introdus femeii aceleia o transă hipnotică. Au pus-o să le facă rost de aluminiu pentru a putea practica o deschidere mai mare.

— De ce? întrebă Evanson turnîndu-și cafea dintr-un termos. Era tîrziu, clădirea părea liniștită și pustie în afara acestui laborator. Singurul zgomot din încăpere era vaietul troliului încordat.

— Cine știe? Ca să aibă mai mult aluminiu... Oricare ar fi motivul, e clar că vor să ajungă în lumea noastră. Poate că se află în pericol. La naiba, motivul ne poate fi atît de străin încît să nu-l înțelegem.

— Și-atunci ce rost are să ne mai batem capul?

Privirea lui Evanson exprima îngrijorare.

— Pentru verificare. Tragem o parte neliberă din universul lor într-al nostru, dar ei nu pot folosi deschiderea. S-ar astupa. Cu cît tragem mai mult cu atît se încordează structura universului lor. Și-atunci vor fi nevoiți să asculte de noi. Să ne dea informații ca să facem alte deschideri și să-i examinăm așa cum trebuie. Dacă nu fac așa, le vom distruge universul.

— Dar habar n-ai ce fac ei acolo!

Collins ridică din umeri și mai făcu un semn cu creta pe bara care zbîrnea.

— Nu cred că trebuie să riscăm, se plîns Evanson. Nu am voie să încerc așa ceva. Te-am lăsat să continui pe răspunderea mea, pe informațiile..., se cutremură brusc. E al naibii de ncurcată treaba, n-are nici un rost.

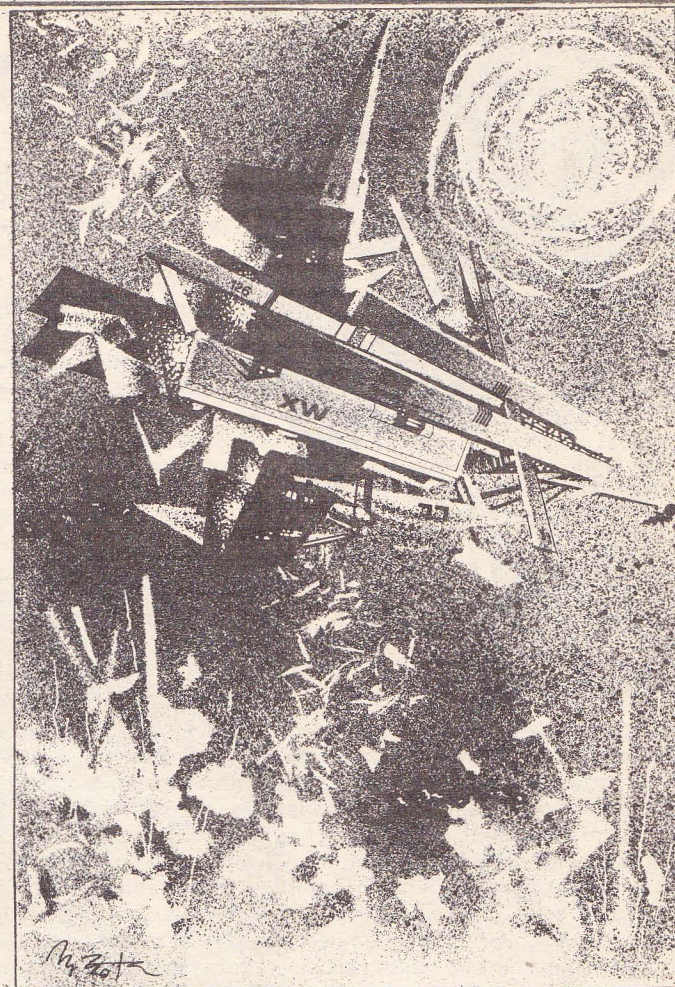
Collins scoase pipa din gură și vorbi înțepat.

— Astea sînt toate informațiile pe care le avem.

— Eu zic că sînt eronate. Cred că ar trebui să eliberăm bara imediat și să așteptăm pînă dimineată cînd vin ceilalți.

Collins privi troliul cu teamă crescîndă și-și aprinse pipa cu gesturi tremurate.

— Nu putem elibera bara acum. Este

supratensionată. N-am putea nici măcar s-o sectionăm cu flacăra de oxigen în mai puțin de 20 de minute; și ar zdruncina toată clădirea cînd s-ar rupe.

— Însă pericolul...

Evanson se ridică; avea fruntea îmbrăoată de sudoare. Aprobă din cap privind troliul care scîrția.

— ... s-ar putea să pui în pericol universul nostru.

— Fii liniștit, răspuse Collins furios. N-avem de ales, n-avem nici timp să discutăm despre asta. Trebuie să acționăm, atîta tot. Cînd ți-ai pus în gînd să tragi de coadă trebuie să-l ții strîns.

Evanson traversă camera surescitată apoi spuse:

— Mi se pare că avantajul e de partea tigrului. Dacă metoda e greșită, gîndește-te la ce ne-ar putea ei face!

Collins trăgea din pipă aruncînd fumul prin colțul gurii.

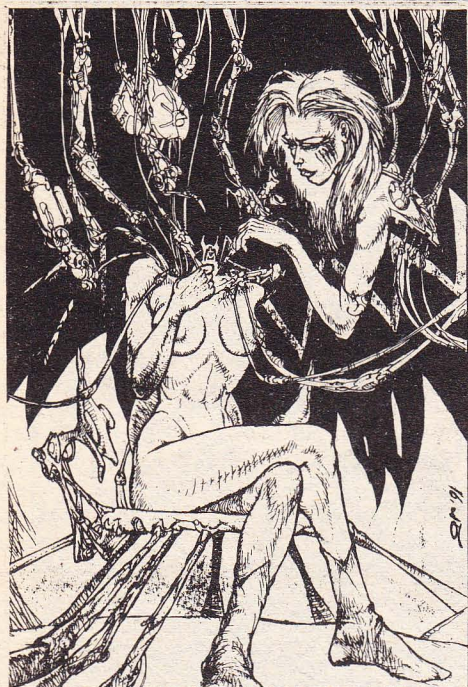
— Oricum, mă bucur că ne-am gîndit și la aspectul ăsta.

Ochii urmăreau ceva în timp ce devenise tot mai palid. Evanson îi urmări privirea și brusc simți că nu mai poate respira. Se uită neputincios la cea de-a doua porțiune marcată cu creta care aluneca în poșetă.

— Vrei să spui că sperai să ne fi gîndit, conchise el.

traducerea Oana Durican

- „Sigma“

HARABABURA

Acum cîteva clipe a fost alaltăieri. Știu asta deoarece, transferul făcîndu-se din punct de vedere psihic, am putut să-mi amintesc că mai trăisem o dată evenimentele. Știam astfel cu anticipație ce urma să se întîmple, dar, respectînd legea numărului unu a călătorilor temporali, în cazul neintervenției, mi-am atenuat la minimum influența psihică, lăsînd psihicul eului meu de alaltăieri să preia conducerea. Acum îmi amintesc că alaltăieri am simțit abia pentru o fracțiune de secundă că parcă am mai trăit odată ce mi se întîmplă, o senzație vagă care survine uneori și în condiții normale. Astfel încît atunci, alaltăieri, totul s-a întîmplat așa cum trebuia, pînă în cele mai mici amănunte, neprimejdind nici într-un fel viitorul, deși acum pot spune că atunci mi-am irosit priceperea în van, deoarece s-au găsit alții mai puțini grijulii decît mine. Cert este că atunci am reușit atît de bine să-mi controlez influența psihică-dovedind cît de eficient fus-

ese antrenamentul pe care-l urmasem - încît eu, cel de alaltăieri, am reacționat firesc, adică cu uimire, din moment ce nu știam nimic dinainte, la vederea imaginii bizare care ne-a avertizat de începerea harababurii. Era o imagine șocantă chiar și pentru un călător în timp. Mickey, care trăsese cu rîvnă la măsura, pentru a-și sărbători aniversarea zilei de naștere, care s-a întîmplat să cadă chiar în acea zi nefastă, a apărut lălăind pe aleea principală a taberei, trăgînd după el un individ care încerca vag să se împotrivească, vădit jenat de conjunctura neplăcută în care fusese antrenat, și care, cu excepția faptului că nu era grizat, îl copia identic pe Mickey. Și care chiar era Mickey, însă Mickey din cine știe care zi viitoare. Faptul că alaltăieri era prezentă dublura lui Mickey concomitent cu prezența mea psihică în mintea eului meu din acea zi, precum și alte evenimente survenite de atunci - și poate că expresia „de atunci” ar trebui înlocuită cu altceva, dar nu știu cu ce, așa încît continui s-o întrebuițez - probează că în momentul accidentului erau conectate ambele dispozitive, deși cel pentru transferul psihic în conformitate cu regulamentul, ar trebui să fie utilizat doar atunci cînd cealaltă variantă, mai avantajoasă și mai puțin riscantă, a transferului psihic, nu dă nici un rezultat atunci cînd psihicul indus nu reușește să se impună psihicului gazdă și să-i determine acțiunile. Ciudat! Foarte ciudat! Mai ales că pentru momentul respectiv nu era programat nici un transfer. Acest fapt, corelat cu accidentul survenit, mă conduce cu gîndul la un sabotaj. Dar acum această ipoteză a mea are mai puțină importanță. Important este să oprim totul. Și trebuie să o facă cineva din tabără, pentru că proiectul fiind secret, sînt foarte puțini cei din afară care știu despre el, și aceștia și-ar putea da seama prea tîrziu de starea nefirească a lucrurilor; iar în turnul de control, după o descărcare de un milion de volți, în mod sigur nu mai e nimeni care să fie în stare să intervină. Trebuie oprită harababura, pentru că altfel vom înnebuni în curînd cu toții, și acesta e lucrul cel mai puțin catastrofal care se poate întîmpla.

Chiar dacă am fost antrenați pentru transferul în timp, n-am fost formați pentru un regim continuu și, pe deasupra, atît de lipsit de noimă. E cam greu, oricît de bine ai fi antrenat, să rezisti atunci cînd ți-au fost induse simultan mai multe din stările tale psihice viitoare și, pe deasupra, te găsești față în față cu o dublură a ta care se găsește într-o stare psihică poate mai rea decît a ta; atunci cînd știi că peste un interval de timp, condensat sau dilatat față de cel real din cauza acțiunii transferatoarelor, te vei mai afla cel puțin o dată în aceeași situație, dar din punctul de vedere al dublurii; atunci cînd, revenit în timpul din care ai fost ransferat, îl găsești schimbat pentru că în trecut ai făcut cine știe ce pas greșit. Numai simpla încercare de a exprima această stare de lucruri te poate înnebuni. De-asta trebuie oprit totul, înainte să înnebunim cu toții și mai ales înainte ca lumea să fie adusă în pragul crizei ca urmare a efectului a ceea ce se petrece aici. Există acolo, în camera de comandă, un buton roșu care întrerupe total alimentarea cu energie. Trebuie doar apăsă. Atît. Azi... Ah, iar m-am exprimat greșit, ar trebui să spun acum, e singurul adevr de timp valabil de-a-camdată, am să pornesc spre turnul de control. Poate nu voi ajunge, căci peste cîteva clipe s-ar putea să fie ieri, cînd eram preocupat de alte probleme. Dar nu-i nimic. Și mîine va fi o zi!... la naiba! Iar am scăpat de o expresie fără sens, dintr-un automatism mai puternic momentan decît rațiunea. Nu va fi o zi și nu se va numi mîine. Sau nu se va numi numai mîine. Vor fi mai multe frînturi din mai multe zile, amestecate într-un ghiveci a cărui rețetă e dictată de întîmplarea care guvernează funcționarea transferatoarelor. Sper că într-una din aceste frînturi cineva va reuși să apese pe buton și să oprească.

Peste o fracțiune de secundă a fost deja ieri.

SF CONTACT

Doresc să corespundez -
Nanu -Anghel Dorina, str.
Constructorului nr 5, ap 6, tel
0936/12081, Focșani, jud .
Vrancea(34 ani, inginer proiectant) - teme sf.

Banu Daniel - str Tudor
Vladimirescu, bl 56, sc b, et I, ap
6, Tîrgoviște, jud Dîmbovița, cod
0200, tel 092/61671(18 ani);din
cîte știu există un cenaclu sf în
Tîrgoviște, contactează redacția
Jurnalului de Tîrgoviște, care îți
va da informațiile necesare.

Ofer spre vînzare următoarele
cărți: Oul lui Zeltar- R. Belfiore -
450 lei, Omul care ucise iarna -
C. Leounier - 400 lei, Navigatorii
infinitului - J. H. Rosny Aine -
500 lei, Misterioasa sirenă -M
Serbănescu - 350 lei, Catharsis -
R. Bărbulescu - 350 lei, Phreeria
- M Grănescu 450 lei, Paralela -
Enigmă -R. Bărbulescu, G.
Anania - 450 lei, Gherila galactică
- David Mine - 400 lei, Almanahul
Anticipația 1991 - 450 lei, Coresi
18-19 - 200 lei, Antares 2 -
500 lei. Adrian Dorobanțu, B-dul
Ghencea , nr 26, bl C88 A, sc A,
ap 21, cod 76801 , București (nu
am primit cea de a doua
scrisoare despre care ne scrii)

Bartalis Martin zona Ion
Ionescu de la Brad, bl B 119, sc
A, ap I, cod I900 Timișoara -
oferă Rendez vous cu Rama , A.
C. Clarke contra numerelor 22 și
26 din JSF.

Belei Aurelius - cartier Viziru
1, bl 11, sc 3 , ap 56, cod 6100,
Brăila dorește să cumpere , la un
preț convenabil, casete audio și
compact discuri cu muzică
tehno.

Autorul debutului din nr 26 se
numește Eftasiu Silviu.

Abonamentul lunar la
„Jurnalul SF” costă 400 lei.

Ovidiu RUȚĂ - Cluj

NU!

E UN COȘMAR!
VISEZ, DESIGUR VOI
DESCHIDE OCHII
ȘI VOI SCĂPA
DE EL!

UF! BINE CĂ M-AM
TREZIT, A FOST GROAZ-
NIC... DAR?

CUM DE AM AJUNS
ÎNTE ACESTE ZIDURI?

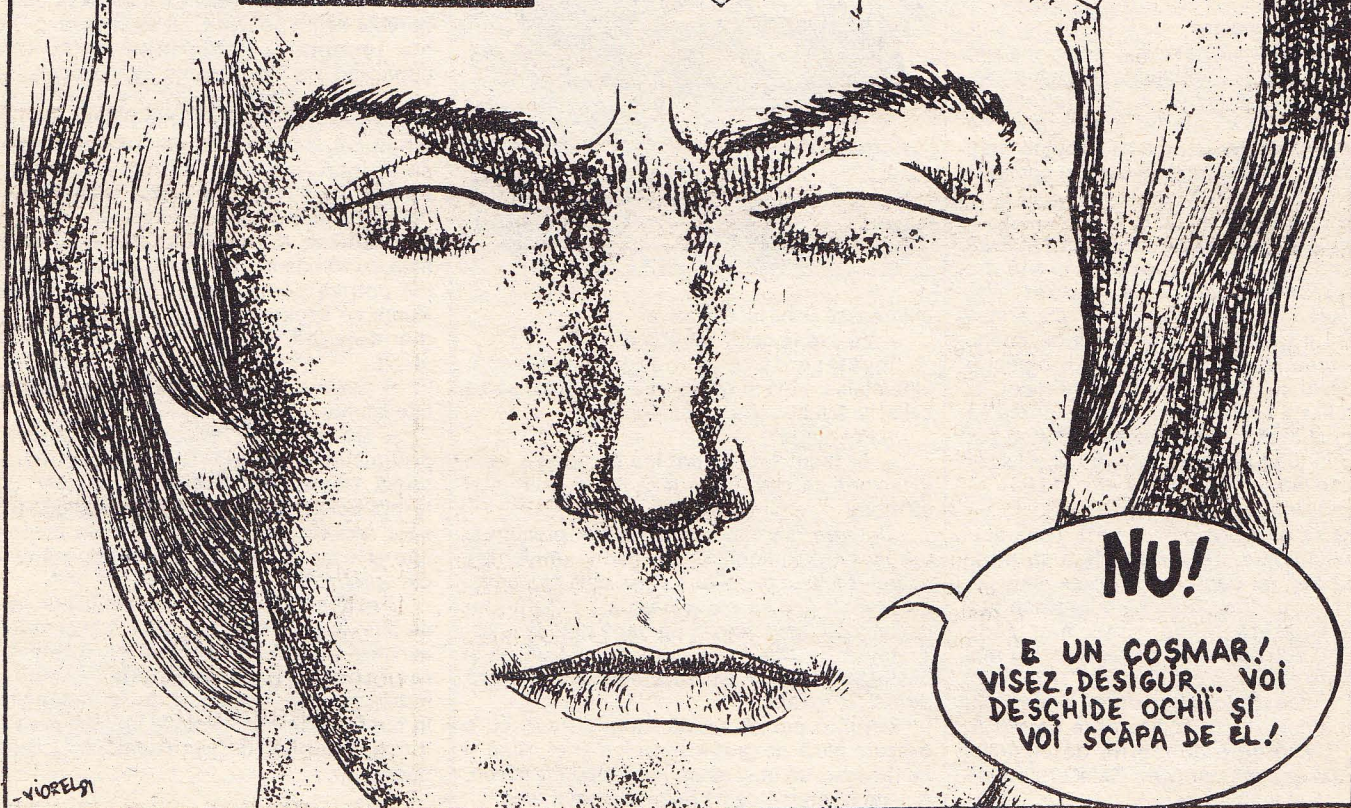

MERG DE O JUMĂ-
TATE DE ORĂ ȘI NU
GĂSESC IEȘIREA. CE SĂ
FIE ASTA? NU CUMVA...

AHHH!
UN LABIRINT FĂRĂ
IEȘIRE! ÎNTOCMAI
CA ÎN VIS!

TREBUIE SĂ MĂ
CONVING. MĂ VOI
URCA PE UNUL
DIN ZIDURI...

NU!

E UN COȘMAR!
VISEZ, DESIGUR... VOI
DESCHIDE OCHII ȘI
VOI SCĂPA DE EL!

Pesemne și oprește PADURE

Pesemne chiar sub picioarele lui zăcea Aabi mort. Ciocnirea îl azvîrlise din hoper. Ei bine, o merita, după trădarea lui de luda, încercînd să fugă în Central. Lui Davidson nu-i plăcea atingerea umedă a părului și hainelor invizibile. Se ridică. Lumina apărură iarăși, o sclipire îndepărtată ce se mișca, întreruptă din cînd în cînd de trunchiuri copacilor.

Davidson duse mîna la tocul armei. Pistolul nu mai era acolo.

Îl țineu în mîna, în caz că-l atacau Post sau Aabi. Rămăsese pesemne în elicopter, împreună cu lanterna.

Rămse nemiscat, apoi începu să alerge. Nu putea vedea încotro se îndrepta. Tulpinile arborilor îl izbeau dintr-o parte și din cealaltă, iar rădăcinile i se agățau de picioare. Căzu cît era de lung, strivind cîteva tufișuri. Ridicîndu-se pe genunchi și palme, încercă să se ascundă. Crenguțele ude și fără frunze îi zgîriau și plesneau fața. Se tîrî cît mai adînc în tufișuri. Mîntea îi era concentrată în totalitate asupra mirosurilor complexe de putred și viu, frunze moarte, descompunere, muguri noi, frunze, flori, mirosurile nopții și ale primăverii în ploaie. Lumina îl inundă. Văzu creechii.

Își aminti cum procedau ei cînd erau încolțiți, precum și spusele lui Lyubov în legătură cu asta. Se întoarse pe spate, își dădu capul înapoi și închise ochii. Inima îi bubuia în piept.

Nu se întimpla nimic.

Îi venea greu să deschidă ochii, însă în cele din urmă reuși. Continuau să stea acolo: mulți, zece sau douăzeci. Erau înarmați cu lăncile acelea de vînătoare care arătau ca niște jucării, dar aveau muchii ascuțiți ce-ți puteau sfîșia carnea. Închise ochii și continuă să zacă.

Nu se întimplă nimic.

Inima i se potoli și parcă putea chiar să gîndească mai bine. Ceva îl gîdilă pe dinăuntru, ceva aproape ca un ris. Dumnezeu, nu-l puteau atinge! Dacă proprii lui oameni îl trădaseră, și inteligența umană nu mai putea face nimic pentru el, atunci îi păcălea chiar cu trucul lor. Făcea pe mortul și acționa reflexiv acela instinctiv care-i oprea să ucidă pe cel aflat în poziția aceea. Stătea pur și simplu în jurul lui, mormăind între ei. „Nu-i puteau face nici un rău”. Parcă era un zeu.

Davidson.

Trebuia să deschidă ochii. Iarăși. Torța purtată de unul dintre creechi continua să ardă, însă mai palid, iar pădurea devenise cenușie, nu neagră ca un hău. Cum se întîmplase așa ceva? Trecuseră numai cinci sau zece minute... nu puteau vedea perfect, dar nu mai era noapte. Zărea crengile și frunzele, pădurea. Putea zări chipul care-l privea. Nu avea nici o culoare, în zorii lipsite de tonuri.

Trăsăturile acoperite de cicatrici păreau ale unui om. Ochii erau două găuri întunecate.

– Lasă-mă să mă ridic, rosti brusc Davidson cu un glas puternic și răgușit.

Tremura de frig, deoarece îl cuprinsese umezeala solului. Nu putea să zacă acolo, cu Selver privindu-l de sus.

Selver era neînnarmat, însă mulți dintre drăcușorii din jur aveau nu numai lănci, ci și revolve. Furate din rastelul lui din tabără. Se chinui să se ridice. Hainele îi atîrnau neînghețate pe umeri și pe spatele picioarelor și nu se putea opri din dîrdăit.

– Hai odată, făcu el. lute-iute!

Selver continua să-l privească. Acum, cel puțin, trebuia să se uite în sus ca să

întîlnească ochii lui Davidson

– Vrei să te ucid? întrebă el.

Învățase de la Lyubov să vorbească, bineînțeles; pînă și glasul său ar fi putut să fie cel al lui Lyubov. Era nefiresc.

– Pot alege?

– Ai făcut toată noaptea în poziția care înseamnă că vrei să te lăsăm viu; acum vrei să mori?

Durerea din cap și din stomac precum și ura lui pentru monstrul ăla mic și oribil care vorbea ca Lyubov, și la a cărui milă ajunsese, durerea și ura se combinară și-i arseră stomacul, așa încît vomită aproape pînă la leșin. Tremura de frig și de greață. Încercă să-și păstreze curajul. Păși brusc înainte și-l sculpă pe Selver în față.

Urmă o pauză scurtă, apoi Selver, cu o mișcare plină de grație, îl sculpă și el. Rîse și nu făcu nici un gest ca să-l ucidă pe Davidson. Acesta își șterse de pe buze scuipatul rece.

– Uite, căpitane Davidson, vorbi creechul cu glăsciorul blînd care-l îmbolnăvea pe bărbat, noi amîndoi sîntem zei, tu și cu mine. Tu ești un zeu nebun, iar eu nu știu sigur dacă sînt, sau nu sînt. Dar sîntem zei. Niciodată în pădure nu va mai exista o întîlnire ca aceasta dintre noi. Ne-am adus unul altuia daruri pe care numai zeii la aduc. Tu mi-ai dat darul tău, uciderea semenului, crima. Acum, pe cît pot, îți aduc darul poporului meu care este: să nu ucizi. Cred că amîndoi considerăm darul celui altul greu de purtat. Totuși, trebuie să-l porți singur. Cei asemenea ție din Ehsen mi-au spus că, dacă te aduc acolo, trebuie să te judece și ucidă, pentru că astea sînt legile lor. De aceea, dorind să-ți dăruiesc viață, nu pot să te iau la Ehsen cu ceilalți prizonieri; și nu te pot lăsa liber prin pădure, deoarece faci mult rău. Vei fi tratat ca unul de al nostru care a înnebunit. Vei fi dus în Rendlep, unde nu mai trăiește nimeni, și lăsat acolo.

Davidson nu-și putea lua ochii de la creech. Parcă avea o putere hipnotică asupra lui. Nu putea rezista. Nimeni n-avea nici o putere asupra lui. Nimeni nu-i putea face nici un rău.

– Trebuia să-ți fi frînt gîtul atunci, în ziua cînd ai sărit la mine, vorbi el cu același glas gros și răgușit.

– S-ar putea să fi fost mai bine, răspunse Selver. Te-a oprit însă Lyubov. Așa cum mă oprește acum pe mine, ca să te ucid. ... Acum s-a terminat cu omorurile. Și cu tăiatul copacilor. Pe Rendlep nu există copaci care să fie tăiați. Este locul pe care voi îl numiți Insulele sterpe. Ai voștri n-au lăsat nici măcar un arbore, așa încît nu poți să-ți faci o barcă, să evadezi. Pe insulă nu mai crește nimic și va trebui să-ți aducem hrană și lemne pentru foc. Nu ai ce să ucizi pe Rendlep. Nici copaci, nici oameni. Au existat și copaci și oameni, însă au rămas numai visele lor. Mi se pare un loc potrivit pentru tine. Dacă ții să trăiești. Poate că acolo vei învăța cum să visezi, dar, mai degrabă, îți vei urma nebunia pînă la sfîrșit.

– Omoară-mă și termină cu bolboroseli tale idioate...

– Să te omor? Întrebă Selver și ochii lui, privind în sus către Davidson, strălucneau parcă, limpezi și teribili, în zorii pădurii. Eu nu te pot ucid, Davidson. Ești un zeu. Trebuie să o faci singur. Se întoarse și se îndepărtă, iute și ușor, dispărînd printre copacii cenușii din apropiere.

Peste capul lui Davidson lunecă un laț ce i se strînse ușor în jurul gîtului. Lănci mititeile îl atinseră din spate și din părți. Nu încercau să-l rănească. Putea fugi, sau evada, nu îndrăzneau să-l omoare. Vîrfurile erau lustruite, în formă de frunză, ascuțite ca briciul. Arcanul îl trase încetișor de gît. Îi urmă acolo unde îl ducea.

VIII

Selver nu-l văzuse de multă vreme pe Lyubov. Visul acela plecase cu el la Rieshwel. Fusese cu el când îi vorbise pentru ultima dată lui Davidson. După aceea plecase și poate că acum dormea în mormîntul morții lui Lyubov, la Eshsen, căci nu mai venise niciodată la Selver, în orașul Broter unde trăia acum.

Dar cînd nava cea mare se întoarse și el merse în Eshsen, Lyubov îl aștepta acolo. Era tăcut și subțire, foarte trist, și durerea cea veche se trezi în Selver.

Lyubov rămase cu el, o umbră în minte, chiar cînd se întîlni cu yeomenii de pe navă. Aceștia erau oameni puternici; extrem de diferiți de toți yeomenii întîlniți pînă atunci, cu excepția prietenului său, dar mult mai tineri decît Lyubov.

Graiul lui yeomen se cam pierduse și la început îi lăsa pe ei să vorbească mai mult. Cînd se convinse ce fel de oameni erau, aduse cutia grea pe care o cărase din broter.

— Înăuntru sînt lucrurile lui Lyubov, rosti el, căutînd cuvinte uitate. El știa despre noi mai multe decît alții. El a învățat graiul meu și Limba Bărbaților; am scris împreună toate astea. A înțeles cite ceva din felul în care trăim și visăm noi. Ceilalți n-au înțeles. O să vă dau hîrțile, dacă le veți duce acolo unde dorea el.

Cel înalt și cu pielea albă, Lepennon, păru bucuros și-i mulțumi lui Selver, spunînd că hîrțile vor fi, într-adevăr, duse acolo unde dorise Lyubov, fiind extrem de prețuite. Asta îi plăcuse lui Selver. Fusese însă extrem de dureros pentru el să rostească cu voce tare numele prietenului său, deoarece chipul lui Lyubov continua să fie amar și trist, atunci cînd îl privea în minte. Se îndepărta puțin de yeomenii și se uită la ei. Dongh, Gosse și alții din Eshsen stăteau împreună cu cei cinci de pe navă. Noii veniți arătau curați și lustruiți, ca fierul cel nou. Ceilalți își lăseseră părul să le crească pe fețe și semănau puțin cu niște Athsheeni uriași, cu blana neagră. Cîtinuau să poarte haine, dar acestea erau vechi și nu prea curate. Nu slăbiseră, cu excepția bătrînelui, care nu se mai însănoțise din Noaptea Eshsenului; însă toți aveau un aer de oamei rătăciți sau nebuni.

Întîlnirea se ținea la marginea pădurii, în zona aceea unde, printr-un acord tacit, în acești ultimi ani, nici yeomenii, nici Athsheenii nu-și ridicaseră locuințe. Selver și tovarășii lui stăteau în umbra unui frasin uriaș, izolat puțin de restul arborilor. Fructele sale erau deocamdată numai mugurași verzi pe ramuri, iar frunzele erau lungi și moi, purtînd verdele verii. Sub copac, lumina era dulce și amestecată cu umbre.

Yeomenii se consultau, veneau și plecau, și în cele din urmă unul se îndreptă spre frasin. Era cel dur de pe navă, comandorul. Se ghemui pe vine lîngă Selver, fără să ceară voie, dar fără o intenție vădită de grosolanie.

— Putem vorbi puțin? întrebă el.

— Desigur.

— Știți că vom lua toți pămîntul cu noi. Am adus pentru ei încă o navă. Planeta voastră nu va mai fi folosită drept colonie.

— Mesajul acesta l-am auzit și la Broter,

acum trei zile, cînd ați sosit.

— Voiam să mă asigur că ați înțeles faptul că este o decizie definitivă. Nu ne mai întorcem. Planeta voastră a fost plasată sub interdicția Ligii. Asta înseamnă următoarele: vă pot promite că nimeni nu va mai veni aici ca să taie copacii, sau ca să vă ia pămînturile, atîta vreme cît va exista Liga.

— Nici unul dintre voi nu se va mai întoarce, rosti Selver, cu un ton despre care nu știa dacă este o afirmație sau o întrebare. Nu, vreme de cinci generații. Nici unul. Apoi, poate cîțiva oameni, zece sau douăzeci, nu mai mult de douăzeci, s-ar putea să vină ca să vorbească cu voi și să vă studieze planeta, așa cum făceau unii dintre cei de aici.

— Savații, Specialiștii, zise Selver. Căzu pe gînduri. Ați hotărît totuși odată chestiunile, urmă el, din nou între afirmație și întrebare.

— Ce vreți să spui? făcu comandorul.

— Păi, ați spus că nimeni dintre voi nu va mai tăia copacii din Athshe: și v-ați oprit cu toții. Totuși, trăiți în multe locuri. La noi, dacă o conducătoare, să zicem din Karach, dă un ordin, ea nu va fi ascultată de satul vecin și, bineînțeles, nici de toți oamenii de pe planetă...

— Nu, pentru că voi nu aveți un guvern peste toate. Noi însă avem - acum - și te asigur că hotărîrile lui sînt respectate. De noi toți, în același timp. Apropo, din ce mi-au spus coloniștii, mi se pare că și atunci cînd tu, Selver, ai dat un ordin, acesta a fost respectat

lucrările sale asupra poporului său. Hîrțile lui, cum spui tu. În cea mai mare parte. Athshe este eliberat acum de Colonia Terrană, tocmai datorită acelor hîrți. Cred că libertatea aceea a fost țelul vieții lui Lyubov. Tu, ca prieten al lui, vei avea grijă ca moartea lui să nu-l oprească din a-și atinge visul, sfîrșitul călătoriei.

Selver rămase nemișcat. În mintea sa, stînjeneala se transformă în frică. Bărbatul vorbea ca un Mare Visător.

Nu scoase nici un cuvînt.

— Vrei să-mi spui ceva, Selver? Dacă întrebarea nu te ofensează... Nu o să te mai întreb altceva... Au existat omoruri: în tabăra Smith, aici, în Ashsen, apoi în tabăra Noua Javă, unde Davidson și-a condus grupul rebel. Asta a fost totul de atunci, nimic... Așa este? Nu au mai fost crime?

— Eu nu l-am ucis pe Davidson.

— Asta nu contează, interveni Lepennon, înțelegînd greșit; Selver voia să spună că Davidson nu era mort, dar Lepennon crezu că altcineva îl ucisese pe Davidson.

Ușurat, văzînd că yeomenul putea greși, Selver nu-l corectă.

— Atunci, n-au mai fost crime?

— Nici una. O să-ți spună și ei, arătă Selver către colonel și Gosse.

— Mă refeream la poporul tău. Athshee ucigînd Athsheenii...

Selver rămase tăcut.

Ridică privirea spre Lepennon, spre chipul straniu, alb ca masca Spiritului Frasinului, care se schimba întîlnindu-i căutătura.

— Din cînd în cînd apare un zeu, rosti Selver. El aduce un fel nou de a face un lucru, sau un lucru nou. Un fel nou de a cînta, sau o moarte nouă. El îl aduce peste podul care leagă vremea visului de vremea lumii. După ce a făcut-o, așa rămîne. Nu poți lua lucruri ce există în lume și să încerci să le trimiți înapoi în vis, să le ții în interiorul visului, cu ziduri și măgiri. Asta e o nebunie. Ceea ce este... este. Acum, nu are rost să pretindem că nu știm cum să ne ucidem unul pe celălalt...

Lepennon își lăsă palma lungă pe mîna lui Selver, atît de repede și de ușor încît Selver îi acceptă atingerea de parcă mîna nu ar fi fost a

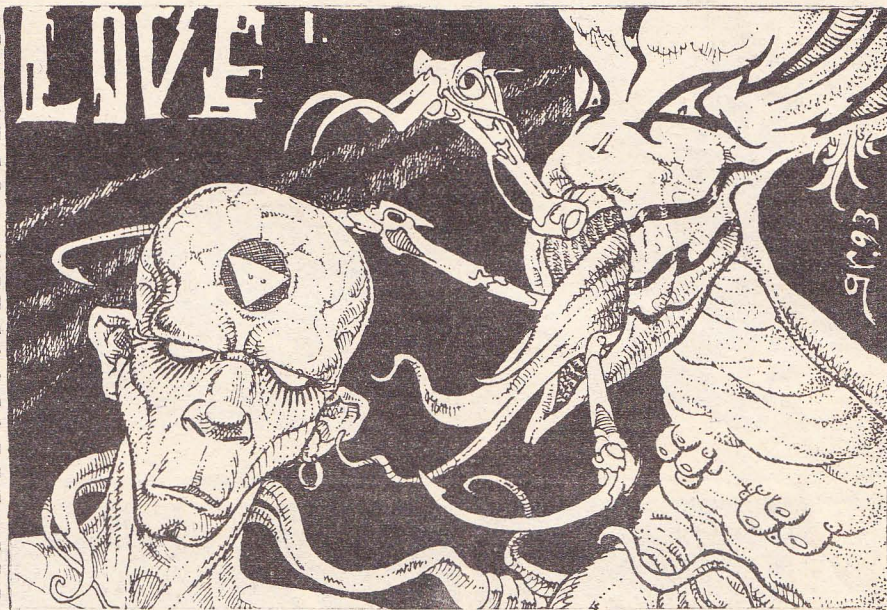
unui străin. Deasupra lor sclikeau umbrele verzi-aurii ale frunzelor.

— Dar nu trebuie să pretindefi că aveți motive să vă uicideți între voi. Crima nu are motiv, vorbi Lepennon, cu chipul lui tot atît de neliniștit și trist ca al lui Lyubov: Noi vom pleca. Peste două zile, nu vom mai fi aici. Nici unul. Pentru totdeauna. Atunci, pădurile de pe Athshe vor fi așa cum erau și înainte.

Lyubov ieși din umbrele minții lui Selver și rosti:

— EU voi fi aici.

— Lyubov va fi aici, încuviință Selver. Și Davidson va fi aici. Amîndoi. Poate că după ce o să mor eu, oamenii vor fi iarăși așa cum erau înainte de nașterea mea și de sosirea voastră. Dar eu nu mai cred asta.

imediat de către toți, de pe toate insulele. Cum ai reușit asta?

— Pe atunci eram un zeu, răspunse Selver inexpresiv.

După ce comandorul plecă, veni cel alb și înalt și întrebă dacă se putea așeza la umbra copacului. Avea tact și era extrem de inteligent. În prezența lui, Selver se simțea nesigur. Ca și Lyubov acela avea să fie blind, avea să înțeleagă, rămînd totuși dincolo de înțelegere. Deoarece cel mai bun dintre ei era tot atît de îndepărtat, de intangibil, ca și cel mai crud. De aceea prezența lui Lyubov în mintea sa îl dureau, în timp ce visele în care o vedea și o atinge pe Thela, nevasta lui cea moartă, erau prețuite și pline de pace.

— Cînd am fost aici, înainte, rosti Lepennon, l-am întîlnit pe acest om, pe Raj Lyubov. Am avut puține ocazii de a vorbi cu el, dar îmi amintesc ce spunea; și de atunci am avut posibilitatea să citesc cite ceva din

